

MTCS STANDARD REVIEW – INITIAL FEEDBACK ON EXISTING STANDARDS

SEMAKAN PIAWAIAN MTCS – MAKLUM BALAS AWAL TERHADAP PIAWAIAN SEDIA ADA

Feedback Period: 19 May to 18 July 2025
Tempoh Maklum Balas: 19 Mei hingga 18 Julai 2025

FEEDBACK FORM

BORANG MAKLUM BALAS

PAGE
MUKASURAT

GUIDING TEXT IN ENGLISH 2

TEKS PANDUAN DALAM BAHASA INGGERIS 2

GUIDING TEXT IN MALAY 3

TEKS PANDUAN DALAM BAHASA MELAYU 3

DUAL LANGUAGE FEEDBACK FORM 4

BORANG MAKLUM BALAS DWIBAHASA 4

Dear Member of the Public / Malaysian Timber Certification Scheme (MTCS) Stakeholder,

The Malaysian Timber Certification Council (MTCC) is conducting a scheduled review of the above two standards under the Malaysian Timber Certification Scheme (MTCS). This review aims to ensure continued relevance, alignment with international requirements (e.g. PEFC), and incorporation of national and stakeholder interests. Your feedback will help strengthen the MTCS by improving the standards' clarity, feasibility, and effectiveness.

The review of the Malaysian Timber Certification Scheme (MTCS) standards, particularly **MTCS ST 1002:2021 Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management** and **MTCS ST 1003:2021 Group Forest Management Certification – Requirements**, is a crucial process to ensure their continued relevance, credibility, and alignment with international best practices in sustainable forest management and certification.

This review is mandated by **MTCS ST 1001:2021 Standard Setting Procedures for Forest Management Certification Standards**, which requires a periodic revision of all standards under the scheme at least every five years or sooner if necessary. It also reflects the need to address evolving environmental, social, and economic challenges, as well as stakeholder expectations at both national and international levels.

Furthermore, alignment with the Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) requirements, particularly **PEFC ST 1001:2017 Standard Setting Requirements** and **PEFC GD 1007 Endorsement and Mutual Recognition of Certification Systems and their Revision**, is essential to maintain MTCS's endorsement status and ensure compatibility with the latest PEFC benchmark standards.

Through this review, the MTCC aims to enhance the effectiveness, clarity, and implementability of its standards while strengthening stakeholder confidence and international recognition. In line with that, MTCC is soliciting for initial feedback on the existing standards, particularly MTCS ST 1002:2021 and MTCS ST 1003:2021. **This initial feedback form has 5 sections and we require participants to complete all sections as listed below.**

- **SECTION A: RESPONDENT INFORMATION**
- **SECTION B: GENERAL FEEDBACK**
- **SECTION C: SPECIFIC FEEDBACK ON MTCS ST 1002:2021**
- **SECTION D: SPECIFIC FEEDBACK ON MTCS ST 1003:2021**
- **SECTION E: ADDITIONAL COMMENTS OR SUGGESTIONS**

PLEASE GO TO THE NEXT PAGE SILA KE HALAMAN SETERUSNYA
--

Kepada Orang Awam / Pihak Berkepentingan Skim Pensijilan Kayu Malaysia (MTCS),

Majlis Pensijilan Kayu Malaysia (MTCC) sedang menjalankan semakan berkala terhadap dua standard di atas di bawah Skim Pensijilan Kayu Malaysia (MTCS). Semakan ini bertujuan untuk memastikan kesesuaian berterusan, penjajaran dengan keperluan antarabangsa (contohnya PEFC), dan mengambil kira kepentingan situasi tempatan dan negara serta pihak berkepentingan. Maklum balas anda akan membantu memperkukuhkan MTCS dengan memperbaiki kejelasan, kebolehlaksanaan dan keberkesanan standard.

Semakan semula terhadap standard Skim Pensijilan Kayu Malaysia (MTCS), khususnya **MTCS ST 1002:2021 Kriteria dan Petunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan** dan **MTCS ST 1003:2021 Pensijilan Pengurusan Hutan Berkumpulan – Syarat**, merupakan proses penting untuk memastikan standard ini kekal relevan, berwibawa dan selaras dengan amalan terbaik antarabangsa dalam pengurusan hutan mampan dan pensijilan.

Semakan ini adalah selaras dengan keperluan dalam **MTCS ST 1001:2021 Prosedur Penetapan Standard bagi Standard Pensijilan Pengurusan Hutan**, yang mensyaratkan semakan standard secara berkala sekurang-kurangnya setiap lima tahun atau lebih awal jika perlu. Ia juga mencerminkan keperluan untuk menangani cabaran alam sekitar, sosial dan ekonomi yang semakin berubah serta jangkaan pihak berkepentingan di peringkat nasional dan antarabangsa.

Di samping itu, penjajaran dengan keperluan Program Pengesahan Pensijilan Hutan (PEFC), khususnya **PEFC ST 1001:2017 Keperluan Penetapan Standard** dan **PEFC GD 1007 Pengesahan dan Pengiktirafan Bersama Sistem Pensijilan Serta Semakan Semula**, adalah penting bagi mengekalkan status pengesahan MTCS serta memastikan keserasian dengan standard penanda aras PEFC yang terkini.

Melalui semakan ini, MTCC bertujuan untuk meningkatkan keberkesanan, kejelasan, dan kebolehgunaan standardnya serta memperkukuh keyakinan pihak berkepentingan dan pengiktirafan antarabangsa. Sejar dengan itu, MTCC sedang mendapatkan maklum balas awal terhadap standard sedia ada, khususnya MTCS ST 1002:2021 dan MTCS ST 1003:2021. **Borang maklum balas awal ini mengandungi 5 bahagian dan semua bahagian perlu diisi oleh para peserta seperti yang disenaraikan di bawah.**

- **BAHAGIAN A: MAKLUMAT RESPONDEN**
- **BAHAGIAN B: MAKLUM BALAS UMUM**
- **BAHAGIAN C: MAKLUM BALAS KHUSUS TERHADAP MTCS ST 1002:2021**
- **BAHAGIAN D: MAKLUM BALAS KHUSUS TERHADAP MTCS ST 1003:2021**
- **BAHAGIAN E: ULASAN ATAU CADANGAN TAMBAHAN**

**PLEASE GO TO THE NEXT PAGE
SILA KE HALAMAN SETERUSNYA**

MTCS STANDARD REVIEW – INITIAL FEEDBACK ON EXISTING STANDARDS

SEMAKAN STANDARD MTCS – MAKLUM BALAS AWAL TERHADAP STANDARD SEDIA ADA

SECTION A: RESPONDENT INFORMATION BAHAGIAN A: MAKLUMAT RESPONDEN

Q1. Name of Respondent / Nama Responden

Please go to Q2 / Sila ke Q2

Q2. Organization / Community / Organisasi / Komuniti

Please go to Q3 / Sila ke Q3

Q3. Designation / Role / Jawatan / Peranan

Please go to Q4 / Sila ke Q4

Q4. Email Address / Alamat e-mel

Please go to Q5 / Sila ke Q5

Q5. Mailing Address / Alamat Surat Menyurat

Please go to Q6 / Sila ke Q6

Q6. Country / Negara

--

Please go to Q7 / Sila ke Q7

Q7. Mobile / Telephone No. / Telefon Bimbit / No.

--

Please go to Q8 / Sila ke Q8

Q8. Stakeholder Category (PLEASE TICK ONLY ONE ANSWER)

Kategori Pihak Berkepentingan (SILA TANDAKAN HANYA SATU JAWAPAN SAHAJA)

☐	Indigenous or local community member / Ahli masyarakat Orang Asal / Asli atau tempatan	Please go to Q9 / Sila ke Q9
☐	Forest manager / Pengurus hutan	
☐	State government representative / Wakil kerajaan negeri	
☐	Federal government representative / Wakil kerajaan persekutuan	
☐	District level government representative / Wakil kerajaan peringkat daerah	
☐	Head of Community; or Head of Village; or Ketua Kampung / Ketua Masyarakat atau Ketua Kampung	
☐	Non-governmental organization (NGO) / Badan bukan kerajaan (NGO)	
☐	Academic or Researcher / Ahli Akademik atau Penyelidik	
☐	MTCS Auditor / Juruaudit MTCS	
☐	Certification body management representative / Wakil pengurusan badan pensijilan	
☐	Accreditation body representative / Wakil badan akreditasi	Please go to Q8a / Sila ke Q8a
☐	General public / Orang awam	
☐	Other / Lain-lain	

Q8a. Please elaborate further if you have answered 'Other' in Q8.

Sila jelaskan dengan lebih lanjut jika anda telah memilih 'Lain-lain' dalam Q8.

--

Please go to Q9 / Sila ke Q9

Q9. Which of the following stakeholder groups, as defined under Agenda 21 of the United Nations Conference on Environment and Development (UNCED), do you most closely identify with? (PLEASE SELECT THE MOST APPROPRIATE OPTION. IF MORE THAN ONE APPLIES, SELECT THE ONE THAT BEST REPRESENTS YOUR PRIMARY AFFILIATION)

Antara kumpulan berkepentingan yang disenaraikan di bawah, seperti yang ditakrifkan di bawah Agenda 21 oleh Persidangan Bangsa-Bangsa Bersatu mengenai Alam Sekitar dan Pembangunan (UNCED, yang manakah paling hampir menggambarkan penglibatan atau peranan utama anda? (SILA PILIH SATU PILIHAN YANG PALING SESUAI. JIKA TERDAPAT LEBIH DARIPADA SATU PILIHAN YANG BERKAITAN, SILA PILIH YANG PALING MEWAKILI PENGLIBATAN UTAMA ANDA.)

	Business and Industry / Perniagaan dan Industri	Please go to Q10 / Sila ke Q10
	Children and Youth / Kanak-kanak dan Belia	
	Forest Owners / Pemilik Hutan	
	Indigenous Peoples / Masyarakat Orang Asli	
	Local Authorities / Pihak Berkuasa Tempatan	
	Non-Governmental Organisations (NGOs) / Badan bukan kerajaan (NGO)	
	Scientific and Technological Community / Komuniti Saintifik dan Teknologi	
	Women / Wanita	
	Workers and Trade Unions / Pekerja dan Kesatuan Sekerja	

SECTION B: GENERAL FEEDBACK
BAHAGIAN B: MAKLUM BALAS UMUM

Q10. Do you think the objectives and structure of MTCS ST 1002:2021 Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management is still relevant and appropriate? (PLEASE TICK ONLY ONE ANSWER)

Adakah anda berpendapat objektif dan struktur MTCS ST 1002:2021 Kriteria dan Petunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan masih relevan dan sesuai? (SILA TANDAKAN HANYA SATU JAWAPAN SAHAJA)

☐	Yes / Ya	Please go to Q12 Sila ke Q12
☐	No / Tidak	Please go to Q11 Sila ke Q11

Q11. Please elaborate your answer in Q10.

Sila huraikan jawapan anda dalam Q10.

Please go to Q12/ Sila ke Q12

Q12. Do you think the objectives and structure of MTCS ST 1003:2021 Group Forest Management Certification – Requirements is still relevant and appropriate? (PLEASE TICK ONLY ONE ANSWER)

Adakah anda berpendapat objektif dan struktur MTCS ST 1003:2021 Pensijilan Pengurusan Hutan Berkumpulan – Syarat masih relevan dan sesuai? (SILA TANDAKAN HANYA SATU JAWAPAN SAHAJA)

☐	Yes / Ya	Please go to Q14 Sila ke Q14
☐	No / Tidak	Please go to Q13 Sila ke Q13

Q13. Please elaborate your answer in Q12.

Sila huraikan jawapan anda dalam Q12.

Please go to Q14/ Sila ke Q14

Q14. Are there any major gaps or overlaps in the current standards that need to be addressed? Please elaborate.

Adakah terdapat sebarang jurang besar atau pertindihan dalam standard semasa yang perlu diatasi? Sila huraikan.

Please go to Q15/ Sila ke Q15

SECTION C: SPECIFIC FEEDBACK ON MTCS ST 1002:2021
BAHAGIAN C: MAKLUM BALAS KHUSUS MENGENAI MTCS ST 1002:2021

Q15. Please review the definitions provided in the standard and provide your comments below. Indicate if any definition is unclear, inaccurate, or outdated, and suggest improvements or alternative terms if applicable.

Sila semak takrifan yang terdapat dalam standard dan berikan ulasan anda di bawah. Nyatakan jika mana-mana takrifan tidak jelas, tidak tepat atau perlu dikemas kini, serta cadangkan penambahbaikan atau istilah alternatif sekiranya perlu.

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
Q15a	<u>Aborigines</u> Aborigines in Peninsular Malaysia are indigenous peoples as defined in the Federal Constitution Article 160(2), and the Aboriginal Peoples Act (Act 134), 1954, Section 3. <u>Orang Asli</u> Orang Asli di Semenanjung Malaysia adalah pribumi seperti yang ditakrifkan dalam Perlembagaan Persekutuan Perkara 160(2), dan Akta Orang Asli 1954 (Akta 134) 1954, Seksyen 3.		
Q15b	<u>Adat</u> Accepted norms and customs that govern the lives of indigenous communities, which include way of life, basic values, systems of belief, code of conduct, manners, conventions, agricultural and cultural practices according to which indigenous societies are ordered. <u>Adat</u> Norma dan adat yang diterima dan dijadikan panduan kehidupan masyarakat Orang Asal,		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	merangkumi cara hidup, nilai-nilai asas, sistem-sistem kepercayaan, tata kelakuan, adab sopan, konvensyen-konvensyen, amalanamalan pertanian dan kebudayaan mengikut susun atur masyarakat Orang Asal.		
Q15c	<u>Biological control agents</u> Living organisms used to eliminate or regulate the population of other living organisms. (Source: IUCN, 2016) <u>Agen-agen kawalan biologi</u> Organisma hidup yang digunakan untuk menghapuskan atau mengawal populasi organisma-organisma hidup yang lain. (Sumber: IUCN, 2016)		
Q15d	<u>Biological corridor</u> Area of habitat connecting wildlife populations separated by human activities (such as roads, development or logging). This allows an exchange of individuals between populations, which may help prevent the negative effects of inbreeding and reduced genetic diversity (via genetic drift) that often occur within isolated populations. Corridors may also help facilitate the re-establishment of populations that have been reduced or eliminated due to random events (such as fires or disease). This may potentially moderate some of the worst effects of habitat fragmentation.		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	<u>Koridor biologi</u> Kawasan habitat yang menghubungkan populasi-populasi hidupan liar yang terpisah oleh aktiviti-aktiviti manusia (seperti jalan raya, pembangunan atau pembalakan). Ini membolehkan pertukaran individu di antara populasi, yang boleh membantu mencegah kesan negatif daripada pembiakbakaan dalam dan pengurangan kepelbagaian genetik (melalui hanyutan genetik) yang sering berlaku dalam populasi-populasi terpencil. Koridor-koridor juga boleh membantu memudahkan pembentukan semula populasi-populasi yang telah berkurangan atau terhapus disebabkan oleh kejadian luar jangka (seperti kebakaran atau penyakit). Ini mungkin berpotensi mengurangkan beberapa kesan terburuk dari fragmentasi habitat.		
Q15e	<u>Biological diversity</u> The variability among living organisms from all sources including, inter alia, terrestrial, marine and other aquatic ecosystems and the ecological complexes of which they are a part; this includes diversity within species, between species and of ecosystems. (Source: Convention on Biological Diversity, 1992) <u>Kepelbagaian Biologi</u> Kebolehubahan antara organisma-organisma hidup daripada semua sumber termasuk, antara lain, ekosistem daratan, marin dan akuatik lain dan kompleks-kompleks ekologi yang mana sebahagiannya merangkumi kepelbagaian dalam		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	spesies, antara spesies dan ekosistem-ekosistem. (Sumber: Konvensyen Kepelbagaian Biologi, 1992)		
Q15f	<u>Chain of custody (of forest-based products)</u> Process of handling of information on the material category of forest-based products which allows the organisation to make accurate and verifiable claims on the content of certified material. (Source: PEFC ST 2002:2013 – Chain of Custody of Forest Based Products – Requirements) <u>Rantaian Jagaan (produk berasas hutan)</u> Proses pengendalian maklumat mengenai kategori bahan produk berasas hutan yang membolehkan organisasi membuat pengesahan tuntutan mengenai kandungan bahan yang disijilkan. (Sumber: PEFC ST 2002:2013 – Chain of Custody of Forest Based Products - Requirements)		
Q15g	<u>Criterion (pl. Criteria)</u> A means of judging whether or not a Principle in the standard has been fulfilled. <u>Kriteria</u> Suatu kaedah untuk menilai sama ada Prinsip dalam standard telah dipenuhi atau tidak.		
Q15h	<u>Customary rights</u> May be understood as the access, control and use of land according to long-standing		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	principles, values, customs and traditions, including seasonal or cyclical use, which operate outside the formal legal system. These rights are associated with traditional land administration institutions and customary law that define how rights are ruled, allocated and preserved. (Source: UN-REDD programme, Legal Analysis of Cross-Cutting Issues for REDD+ Implementation: Lessons learned from Mexico, Viet Nam and Zambia, 2013) <u>Hak adat</u> Boleh difahami sebagai akses, kawalan dan penggunaan tanah mengikut prinsip, nilai, adat dan tradisi yang lama, termasuk penggunaan bermusim atau kitaran, yang beroperasi di luar sistem perundangan yang formal. Hak-hak ini dikaitkan dengan institusi pentadbiran tanah tradisional dan undang-undang adat yang menentukan bagaimana hak-hak diperintah, diperuntuk dan dipelihara. (Sumber: UN-REDD programme, Legal Analysis of Cross-Cutting Issues for REDD+ Implementation: Lessons learned from Mexico, Viet Nam and Zambia, 2013)		
Q15i	<u>Degraded Forest</u> Land with long-term significant reduction of the overall potential to supply benefits from the forest, which includes carbon storage, wood,		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	biodiversity and other goods and services. (Source: PEFC ST1003:2018 – Sustainable Forest Management – Requirements) <u>Hutan Terosot</u> Tanah dengan penurunan ketara jangka panjang dalam potensi keseluruhan untuk membekalkan faedah-faedah daripada hutan, yang meliputi penyimpanan karbon, kayu, biodiversiti dan barangan-barangan serta perkhidmatan-perkhidmatan lain. (Sumber: PEFC ST 1003:2018 – Sustainable Forest Management – Requirements)		
Q15j	<u>Ecosystem</u> A dynamic complex of plant, animal and micro-organism communities and their nonliving environment interacting as a functional unit. (Source: Article 2 of the Convention on Biological Diversity, 1992) <u>Ekosistem</u> Satu kompleks dinamik komuniti tumbuhan, haiwan dan mikro-organisma serta persekitaran bukan hidup mereka yang berinteraksi sebagai satu unit yang berfungsi. (Sumber: Artikel 2, Konvensyen Kepelbagaian Biologi, 1992)		
Q15k	<u>Environmentally sensitive area</u> Areas that are of critical importance in terms of the goods, services and life-support systems they provide such as water purification, pest control and erosion regulation. In addition, they		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	also refer to areas that harbour the wealth of the nation's biodiversity as defined under Environmentally Sensitive Areas (ESAs) Definition and Management Criteria of National Physical Plan-3. (Source: Adapted from National Physical Plan-2, 2010) <u>Kawasan sensitif alam sekitar</u> Kawasan-kawasan yang sangat penting dari segi barangan, perkhidmatan dan sistem sokongan kehidupan seperti bekalan sumber air, kawalan perosak dan kawalan hakisan. Di samping itu kawasan ini juga menyimpan kekayaan biodiversiti negara sebagaimana takrifan di bawah Definisi dan Kriteria Pengurusan Kawasan Sensitif Alam Sekitar (ESA), Rancangan Fizikal Negara-3. (Sumber: Diadaptasikan daripada Rancangan Fizikal Negara-2, 2010)		
Q15I	<u>Exotic species</u> Plant or animal species introduced into an area where they do not occur naturally, non-native species. <u>Spesies Eksotik</u>		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	Spesies tumbuhan atau haiwan yang diperkenalkan ke dalam kawasan di mana ia tidak wujud secara semula jadi, dan bukan spesies semula jadi.		
Q15m	<u>Forest</u> Minimum area of land of 0.5 hectare with tree crown cover (or equivalent stocking level) of at least 30 per cent with trees with the potential to reach a minimum height of 2-5 metres at maturity in situ. A forest may consist either of closed forest formations where trees of various storeys and undergrowth cover a high proportion of the ground or open forest. Young natural stands and all plantations which have yet to reach a crown density of 10-30 per cent or tree height of 2-5 metres are included under forest. (Source: Adapted from ITTO, 2002 and FAO, 2003) <u>Hutan</u> Kawasan tanah berkeluasan minimum 0.5 hektar dengan penutupan silara pokok (atau tahap stok setara) yang sekurang-kurangnya 30 peratus dengan pokok-pokok berpotensi untuk mencapai ketinggian minimum 2–5-meter pada masa matang dalam kawasan asal. Sesebuah hutan itu mungkin terdiri daripada pembentukan hutan tertutup di mana pokok-pokok daripada pelbagai tingkat dan belukar melitupi sebahagian besar tanah atau hutan terbuka. Dirian semula jadi yang muda dan semua ladang hutan yang belum mencapai		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	kepadatan silara pokok 10-30 peratus atau ketinggian pokok 2–5-meter adalah juga termasuk sebagai hutan. (Sumber: Diadaptasikan daripada ITTO, 2002 dan FAO, 2003)		
Q15n	<u>Forest conversion</u> Direct human-induced change of forest to non-forest land or forest plantation. Note: Regeneration by planting or direct seeding and/or the human-induced promotion of natural seed sources, to the same dominant species as was harvested or other species that were present in the historical species mix is not considered a conversion. (Source: PEFC ST1003:2018 – Sustainable Forest Management – Requirements) <u>Penukaran Hutan</u> Perubahan hutan secara langsung oleh manusia kepada tanah bukan hutan atau ladang hutan. Nota: Regenerasi melalui penanaman semula atau penyemaian terus dan/atau penjanaan sumber-sumber benih semula jadi yang disebabkan oleh manusia, kepada spesies dominan yang sama seperti yang dituai atau campuran spesies lain yang terdapat dalam campuran spesies asal tidak dianggap sebagai satu penukaran. (Sumber: PEFC ST 1003:2018 – Sustainable Forest Management – Requirements)		
Q15o	<u>Forest management / manager</u>		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	The people responsible for the operational management of the forest resource and of the enterprise, as well as the management system and structure, and the planning and field operations. <u>Pengurusan / pengurus hutan</u> Pihak yang bertanggungjawab dalam pengurusan operasi sumber hutan dan perusahaan, termasuk sistem dan struktur pengurusan, serta perancangan dan operasi lapangan.		
Q15p	<u>Forest management unit (FMU)</u> A forest management unit is a clearly defined natural forest or forest plantation area managed to a set of explicit objectives and according to a long-term management plan. <u>Unit pengurusan hutan (FMU)</u> Unit pengurusan hutan adalah kawasan hutan asli atau ladang hutan yang ditentukan dengan jelas yang diuruskan dengan set objektif yang terperinci dan mengikut pelan pengurusan jangka panjang.		
Q15q	<u>Forest plantation</u> Forest of introduced species, and in some cases native species, established through planting or seeding, mainly for production of wood or non-wood goods and services.		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	Note 1: Includes all stands of introduced species established for production of wood or non-wood goods and services. Note 2: May include areas of native species characterised by few species, intensive land preparation (e.g. cultivation), straight tree lines and/or even-aged stands. (Source: PEFC ST 1003:2018 – Sustainable Forest Management – Requirements) <u>Ladang hutan</u> Hutan yang mempunyai spesies diperkenalkan, dan dalam sesetengah keadaan spesies asli, diwujudkan melalui penanaman atau penyemaian, terutamanya untuk pengeluaran kayu dan barangan bukan kayu serta perkhidmatan. Nota 1: Termasuk semua dirian spesies diperkenalkan yang diwujudkan untuk pengeluaran kayu atau barangan bukan kayu serta perkhidmatan. Nota 2: Ia mungkin termasuk kawasan-kawasan spesies semula jadi yang bercirikan beberapa spesies, persiapan kawasan yang intensif (contohnya penanaman), tanaman pokok secara baris dan/atau dirian umur sebaya. (Sumber: PEFC ST 1003:2018 – Sustainable Forest Management – Requirements)		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
Q15r	<u>Forest worker</u> An individual who is an employee of the FMU manager, a licensee, contractor or processor, or is an independent owner/operator performing one or more phases involved in the harvesting of timber from a licence, or delivery of timber to a processor. In the context of this document, worker includes both local and migrant (foreign) workers. <u>Pekerja hutan</u> Seorang individu yang merupakan pekerja pengurus FMU, pemegang lesen, kontraktor atau pengilang, atau merupakan pemilik/pengendali bebas yang menjalankan satu atau lebih fasa yang terlibat dalam pengusahaan (hutan asli)/penuaian (ladang hutan) kayu-kayan daripada kawasan lesen, atau penghantaran kayu-kayan kepada loji penukaran. Dalam konteks dokumen ini, definisi pekerja termasuklah pekerja tempatan dan pekerja warga asing.		
Q15s	<u>Free, prior and informed consent</u> A decision-making process that does not involve coercion/undue influence/manipulation (free), is made before activities are undertaken (prior), is founded upon a clear understanding (informed), and involves granting or withholding consent (saying 'yes' or 'no') to an activity, programme or policy (consent). In the FPIC process, consent is to		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	be understood based on the definition of the term "consensus". <u>Makluman awal, bebas dan telus</u> Suatu proses membuat keputusan yang tidak melibatkan paksaan/pengaruh yang tidak wajar/manipulasi (bebas), dibuat sebelum aktiviti dijalankan (awalan), dan berdasarkan pemahaman yang jelas (pemberitahuan), dan melibatkan persetujuan (mengatakan 'ya' atau 'tidak') terhadap sesuatu aktiviti, program atau dasar (persetujuan). Dalam proses FPIC, persetujuan hendaklah difahami berdasarkan takrif istilah "consensus".		
Q15t	<u>Genetically modified organisms / trees</u> Trees in which the genetic material has been altered in a way that does not occur naturally by mating and/or natural recombination, taking into account applicable legislation providing a specific definition of genetically modified organisms.		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	Note 1: The following techniques are considered as genetic modification resulting in genetically modified trees (EU Directive 2001/18/EC): 1. recombinant nucleic acid techniques involving the formation of new combinations of genetic material by the insertion of nucleic acid molecules produced by whatever means outside an organism, into any virus, bacterial plasmid or other vector system and their incorporation into a host organism in which they do not naturally occur, but in which they are capable of continued propagation; 2. techniques involving the direct introduction into an organism of heritable material prepared outside the organism including micro-injection, macro-injection, and microencapsulation; 3. cell fusion (including protoplast fusion) or hybridisation techniques where live cells with new combinations of heritable genetic material are formed through the fusion of two or more cells by means of methods that do not occur naturally. Note 2: The following techniques are not considered as genetic modification resulting in		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	genetically modified trees (EU Directive 2001/18/EC): 1. in vitro fertilisation; 2. natural processes such as: conjugation, transduction, transformation; 3. polyploidy induction. (Source: EU Directive 2001/18/EC) <u>Organisma/pokok yang diubah suai secara genetik</u> Pokok yang telah diubah genetiknya sama ada secara semula jadi melalui pembiakan dan/atau penggabungan, dengan mengambil kira aspek perundangan yang berkaitan yang memberikan takrifan yang khusus bagi organisma-organisma diubah suai secara genetik. Nota 1: Teknik-teknik berikut dianggap sebagai pengubahsuaian genetik yang menghasilkan pokok-pokok diubah suai secara genetik (EU Directive 2001/18/EC): 1. teknik-teknik asid nukleik rekombinan yang melibatkan pembentukan kombinasi-kombinasi bahan genetik baharu melalui penyisipan molekul asid nukleik yang dihasilkan dengan apa jua cara di luar organisma, ke dalam mana-mana virus, plasmid bakteria atau sistem vektor lain dan		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	penggabungan mereka ke dalam organisma tuan rumah di mana tidak berlaku secara semula jadi tetapi yang mana mampu meneruskan pembiakan; 2. teknik-teknik yang melibatkan gabungan langsung ke dalam organisma bahan-bahan boleh diwarisi yang disediakan di luar organisma termasuk suntikan mikro, suntikan makro, dan pengkapsulan mikro; 3. Penggandaan sel (termasuk penggandaan protoplas) atau teknik-teknik pembaikbiakan di mana sel-sel hidup dengan kombinasi-kombinasi baharu bahan genetik boleh diwarisi, dibentuk melalui penggandaan dua atau lebih sel dengan kaedah-kaedah yang tidak berlaku secara semula jadi. Nota 2: Teknik-teknik berikut tidak dianggap sebagai pengubahsuaian genetik yang menghasilkan pokok-pokok yang diubah suai secara genetik (EU Directive 2001/18/EC): 1. persenyawaan in-vitro; 2. proses-proses semula jadi seperti konjugasi, transduksi, transformasi; 3. aruhan polyploidi. (Sumber: Arahan EU 2001/18 / EC)		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
Q15u	<u>High conservation value areas</u> High Conservation Value (HCV) areas are those that possess one or more of the following attributes: a) forest areas containing globally, regionally or nationally significant concentrations of biodiversity values (e.g. endemism, endangered species, refugia); and/or large landscape level forests, contained within, or containing the management unit, where viable populations of most if not all naturally occurring species exist in natural patterns of distribution and abundance. b) forest areas that are in or contain rare, threatened or endangered ecosystems. c) forest areas that provide basic services of nature in critical situations (e.g. watershed protection, erosion control). d) forest areas fundamental to meeting basic needs of local communities (e.g. subsistence, health) and/or critical to local communities' traditional cultural identity (areas of cultural, ecological, economic or religious significance identified in cooperation with such local communities).		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	Additional information: Malaysian National Interpretation for the Identification of High Conservation Values, 2018 <u>Kawasan yang Mempunyai Nilai Pemuliharaan yang Tinggi (HCVA)</u> Kawasan Yang Mempunyai Nilai Pemuliharaan Yang Tinggi (HCVA) adalah kawasan yang mempunyai satu atau lebih sifat-sifat berikut: a) Kawasan-kawasan hutan yang mengandungi penumpuan nilai-nilai kepelbagaian biodiversiti yang signifikan di peringkat global, serantau atau kebangsaan (contohnya: endemik, spesies terancam, refugia); dan/atau hutan-hutan peringkat landskap yang besar, yang terkandung di dalamnya, atau yang mengandungi unit pengurusan, di mana kebanyakan populasi yang berdaya hidup adalah bukan spesies yang terjadi secara semula jadi yang wujud dalam pola-pola pengagihan dan kelimpahan semula jadi. b) Kawasan-kawasan hutan yang di dalam atau mempunyai ekosistem yang jarang ditemui, dalam bahaya atau terancam. c) Kawasan-kawasan hutan yang menyediakan perkhidmatan asas alam semula jadi dalam situasi-situasi kritikal		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	(contohnya perlindungan kawasan tadahan air, kawalan hakisan). d) Kawasan-kawasan hutan yang mensasarkan untuk memenuhi keperluankeperluan asas masyarakat setempat (contohnya sara hidup, kesihatan) dan/atau kritikal kepada identiti budaya tradisional masyarakat setempat (kawasan-kawasan yang mempunyai kaitan budaya, ekologi, ekonomi atau keagamaan yang dikenal pasti dengan kerjasama komuniti-komuniti setempat tersebut). Maklumat tambahan: Malaysian National Interpretation for the Identification of High Conservation Values, 2018		
Q15v	<u>Indicator</u> A quantitative, qualitative or descriptive attribute that, when measured or monitored periodically, indicates the direction of change in a criterion. (Source: ITTO, 2016) <u>Petunjuk</u> Sesuatu ciri yang kualitatif, kuantitatif atau deskriptif di mana apabila disukat atau dipantau secara berkala akan menunjukkan arah perubahan sesuatu Kriteria. (Sumber: ITTO, 2016)		
Q15w	<u>Indigenous peoples</u>		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	Indigenous peoples in Malaysia refer to Aborigines in Peninsular Malaysia, and Natives in Sabah and Sarawak. <u>Orang Asal</u> Orang Asal di Malaysia merujuk kepada Orang Asli di Semenanjung Malaysia dan Pribumi di Sabah dan Sarawak.		
Q15x	<u>Natives</u> Natives in Sabah are indigenous peoples as defined in the Federal Constitution Article 161(A), Clause 6 and the Interpretation (Definition of Native) Ordinance, 1952. Natives in Sarawak are indigenous peoples as defined in the Federal Constitution Article 161(A), Clauses 6 and 7 and the Schedule to the Interpretation Ordinance, 2005 (Cap. 61). <u>Pribumi</u> Pribumi di Sabah adalah Orang Asal seperti yang ditakrifkan dalam Perlembagaan Persekutuan Perkara 161 (A), Fasal 6 dan Interpretation (Definition of Native) Ordinance, 1952. Pribumi di Sarawak adalah Orang Asal seperti yang ditakrifkan dalam Perlembagaan Persekutuan Perkara 161 (A), Fasal 6 dan 7 dan Schedule to the Interpretation Ordinance, 2005 (Cap. 61).		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
Q15y	<u>Landscape</u> A geographical mosaic composed of interacting ecosystems resulting from the influence of geological, topographical, soil, climatic, biotic and human interactions in a given area. (Source: IUCN, 2016) <u>Landskap</u> Suatu mozek geografi yang terbentuk daripada ekosistem-ekosistem yang berinteraksi akibat pengaruh geologi, topografi, tanah, iklim, biotik dan manusia di kawasan tertentu. (Sumber: IUCN, 2016)		
Q15z	<u>Local communities</u> Permanent or stable human communities who rely on the forest resources and ecosystems, are having their own rules, cultural norms and expectations, are living in or adjacent to the FMU, and are affected by forest management operations conducted within the FMU. <u>Masyarakat Setempat</u> Masyarakat yang tetap atau stabil yang bergantung kepada sumber dan ekosistem hutan, serta mempunyai peraturan-peraturan tersendiri, norma budaya dan harapan mereka tersendiri, yang tinggal di dalam atau berdekatan kawasan FMU,		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	dan menerima kesan daripada operasi pengurusan hutan di FMU.		
Q15aa	<u>Local laws</u> Includes all legal norms given by organisms of government whose jurisdiction is less than the national level, such as departmental, municipal and customary norms. (Source: IUCN, 2016) <u>Undang-undang tempatan</u> Ianya termasuk semua norma perundangan yang diberikan oleh organisasi kerajaan di mana bidang kuasanya adalah kurang daripada kuasa peringkat kebangsaan, seperti norma-norma jabatan, perbandaran dan adat. Hutan asli (Sumber: IUCN, 2016)		
Q15ab	<u>Natural forest</u> Forest areas where many of the principal characteristics and key elements of native ecosystems such as complexity, structure and diversity are present. <u>Hutan asli</u> Kawasan-kawasan hutan di mana kebanyakan ciri-ciri dan elemen-elemen utama ekosistem-ekosistem asal seperti kompleksiti, struktur, dan kewujudan kepelbagaian hayat.		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
Q15ac	<u>Non-timber forest produce / products</u> Any product or service other than timber that is produced in forests. (Source: Adapted from Centre for International Forestry Research (CIFOR)) <u>Hasil/produk hutan bukan kayu</u> Sebarang hasil/produk atau perkhidmatan selain daripada kayu-kayan yang dihasilkan di hutan. (Sumber: Diadaptasikan dari Pusat Penyelidikan Perhutanan Antarabangsa (CIFOR))		
Q15ad	<u>Precautionary approach</u> The essence of the precautionary approach is given in Principle 15 of the Rio Declaration, which states; “Where there are threats of serious or irreversible damage, lack of scientific certainty shall not be used as a reason for postponing cost-effective measures to prevent environmental degradation.” (Source: United Nations Conference on Environment and Development, 1992) <u>Pendekatan berwaspada</u> Intipati kepada pendekatan berwaspada diberikan dalam Prinsip 15 Deklarasi Rio, yang menyatakan; “Di mana wujud ancaman serius atau kerosakan yang tidak dapat dipulihkan dan kurangnya bukti		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	saintifik tidak boleh digunakan sebagai alasan untuk menangguhkan langkah-langkah efektif untuk mencegah kemerosotan alam sekitar.” (Sumber: Persidangan Bangsa-Bangsa Bersatu mengenai Alam Sekitar dan Pembangunan, 1992)		
Q15ae	<u>Principle</u> An essential rule or element of forest stewardship. <u>Prinsip</u> Peraturan atau elemen yang penting untuk pengawasan hutan.		
Q15af	<u>Rare, threatened or endangered (RTE)</u> Species that are at risk of, undergoing or have undergone severe population decline. Rare is scale dependent and includes species that are: • Naturally rare, existing only at very low densities in undisturbed habitat, or • Rare because of human activities e.g., habitat destruction, overhunting, climate change • At the limit of their natural distribution (even if they are common elsewhere)		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	Threatened and endangered species can include species classified by IUCN as Vulnerable (VU), Endangered (EN) and Critically Endangered (CR) at a global or regional level, or whose trade is regulated under international agreements (e.g. CITES), as well as nationally protected species. (Source: Adapted from HCV Resource Network, Oct 2013. Common Guidance for the Identification of High Conservation Values) <u>Jarang ditemui, dalam bahaya atau terancam (RTE)</u> Spesies yang berisiko, sedang mengalami atau telah mengalami penurunan populasi yang teruk. Jarang ditemui adalah bergantung kepada skala dan termasuk spesies yang: • Semula jadinya jarang ditemui, hanya wujud pada kepadatan-kepadatan yang sangat rendah dalam habitat yang tidak terganggu, atau • Jarang ditemui akibat aktiviti-aktiviti manusia, misalnya kemusnahan habitat, pemburuan berlebihan, perubahan iklim • Terhad kepada taburan semula jadi di kawasan tersebut (walaupun spesiesspesies ini biasa wujud di tempat lain)		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	Spesies dalam bahaya dan terancam juga termasuk spesies yang diklasifikasikan oleh IUCN sebagai Vulnerable (VU), Endangered (EN) dan Critically Endangered (CR) di peringkat global atau serantau, atau perdagangannya dikawal selia di bawah perjanjian-perjanjian antarabangsa (contohnya CITES), serta spesies kebangsaan yang dilindungi. (Sumber: Diadaptasikan dari HCV Resource Network, Oct 2013. Common Guidance for the Identification of High Conservation Values)		
Q15ag	<u>Sogit system</u> Sogit is a Kadazandusun system of redress or penalty, restitution or retribution which is inherent within the justice system of the Adat (Customary Laws). The sogit is a sociospiritual form of atonement or compensation of various kinds and descriptions and measures depending on which aspect of the Adat has been transgressed or violated against. <u>Sistem Sogit</u> Sogit adalah satu sistem Kadazandusun untuk pemberian ganti rugi atau hukuman, pemulihan atau pembalasan yang wujud di dalam sistem keadilan Adat. Sogit adalah satu bentuk kepercayaan/adat istiadat untuk pelbagai jenis penebusan dan pampasan dan huraian serta langkah-langkah yang perlu diambil bergantung		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	kepada aspek adat yang telah dilampaui batas atau dilanggar.		
Q15ah	<u>Stakeholder</u> Individuals and organisations with a legitimate interest in the goods and services provided by an FMU; and those with an interest in the environmental and social effects of an FMU's activities, products and services. They include: those individuals and organisations which exercise statutory environmental control over the FMU; local people; employees; investors and insurers; customers and consumers; environmental interest and consumer groups and the general public. <u>Pihak berkepentingan</u> Individu-individu atau organisasi-organisasi yang mempunyai kepentingan yang sah terhadap barangan dan perkhidmatan yang disediakan oleh FMU; dan mereka yang mempunyai kepentingan terhadap kesan alam sekitar dan sosial akibat		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	aktiviti-aktiviti, produk-produk dan perkhidmatan-perkhidmatan oleh FMU. Mereka termasuklah individu-individu dan organisasi-organisasi yang melaksanakan kawalan alam sekitar ke atas FMU; masyarakat setempat; para pekerja; para pelabur dan penginsuran; para pembeli dan pengguna; kumpulan pencinta alam sekitar dan kumpulan pengguna serta orang awam.		
Q15ai	<u>Succession</u> Progressive change in species composition and forest structure caused by natural processes over time. (Source: ITTO, 2016) <u>Sesaran</u> Perubahan yang progresif dalam komposisi spesies dan struktur hutan yang disebabkan oleh proses-proses semula jadi dalam suatu tempoh masa. (Sumber: ITTO, 2016)		
Q15aj	<u>Tagal system</u> The Tagal system comprises specific arrays of communally shared and accepted observances, rules and protocols in the management, conservation and sharing of benefits from traditional resources such as river, land and forest resources including Sogia'an (cooperatively and communally owned properties). The Tagal system is		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	enforceable at two levels of the Kadazandusun justice system: i. Native Courts Justice system ii. Momolianistic Divine meted Justice system Among the most noticeable Tagal system practiced by the Kadazandusuns today is the Tagal Bawang (River Resources Tagal system), a unique communal practice of river resource management, conservation and benefits sharing. <u>Sistem Tagal</u> Sistem Tagal merangkumi susunan-susunan tertentu yang dikongsi dan dipersetujui secara komunal, peraturan dan protokol dalam pengurusan, pemuliharaan dan perkongsian faedah dari sumber-sumber tradisional seperti sungai, tanah dan sumber hutan termasuklah Sogia'an (hartanah-hartanah yang dimiliki bersama secara komunal). Sistem Tagal dikuatkuasakan di dua peringkat sistem keadilan Kadazandusun: i. Sistem Keadilan Mahkamah Anak Negeri ii. Momolianistic Divine meted Justice System Antara sistem Tagal yang paling ketara yang diamalkan oleh Kadazandusun hari ini ialah Tagal Bawang (Sistem Tagal Sumber-Sumber Sungai), satu amalan komunal yang unik dalam pengurusan sumber sungai, pemuliharaan dan perkongsian faedahnya.		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
Q15ak	<u>Tenure</u> Socially defined agreements held by individuals or groups, recognised by legal statutes or customary practice, regarding the “bundle of rights and duties” of ownership, holding, access and/or usage of a particular land unit or the associated resources there within (such as individual trees, plant species, water, minerals etc.). (Source: IUCN, 2016) <u>Pegangan</u> Persetujuan-persetujuan secara sosial yang dipegang oleh individu atau kumpulan, diiktiraf oleh perundangan atau amalan adat resam, berkaitan dengan pemilikan “himpunan hak dan kewajipan” ke atas pegangan, akses dan/atau penggunaan unit tanah tertentu atau sumber-sumber yang terkandung di dalamnya (seperti pokok-pokok, spesies tumbuhan, air, mineral-mineral dan sebagainya). (Sumber: IUCN, 2016)		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
Q15a1	<u>Use rights</u> Rights to the use of (forest) resources as defined by local custom or agreements or prescribed by other entities holding access rights. These rights may restrict the use of particular resources to specific harvesting levels or specific extraction technique. (Source: ITTO, 2016) <u>Hak-hak penggunaan</u> Hak-hak untuk menggunakan sumber-sumber hutan yang diperuntukkan mengikut adat tempatan, atau perjanjian bersama atau yang ditentukan oleh pihak lain yang mempunyai hak akses. Hak-hak ini boleh mengehadkan penggunaan sumber daya tertentu ke had-had pengusahaan/penuaian tertentu atau teknik pengeluaran yang spesifik. Verifier (Sumber: ITTO, 2016)		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
Q15am	<u>Verifier</u> Data or information that enhances the specificity or the ease of assessment of an indicator. Verifiers provide specific details that would indicate or reflect a desired condition of an indicator. They add meaning, precision and usually also site-specificity to an indicator. They may define the limits of a hypothetical zone from which recovery can still safely take place (performance threshold/target). On the other hand, they may also be defined as procedures needed to determine satisfaction of the conditions postulated in the indicator concerned (means of verification). (Source: The CIFOR Criteria and Indicators Generic Template. The Criteria & Indicators Toolbox Series 2, 1999) <u>Verifier</u> Data atau maklumat yang mempertingkatkan pengkhususan atau mempermudah penilaian sesuatu petunjuk. Verifier memberikan maklumat terperinci yang boleh menunjukkan keadaan yang dikehendaki bagi sesuatu petunjuk. Ia boleh menambahkan maksud, kejituan serta tahap		

No.	Definition Definisi	Comment on Clarity, Accuracy, or Relevance Ulasan tentang Kejelasan, Ketepatan atau Kerelevanan	Suggested Revision or Alternative Term Cadangan Semakan atau Istilah Alternatif
	keteperician bagi sesuatu petunjuk. Ia boleh menentukan had-had zon andaian yang mana langkah pemulihan masih boleh dibuat dengan selamat (takat sasaran prestasi). Selain itu, ia juga boleh ditafsirkan sebagai prosedur-prosedur yang diperlukan untuk menentukan keadaan-keadaan yang ditetapkan dalam petunjuk yang berkaitan (kaedah pengesahan). (Sumber: The CIFOR Criteria and Indicators Generic Template. The Criteria & Indicators Toolbox Series 2, 1999)		

Please go to Q16/ Sila ke Q16

Q16. PRINCIPLE 1: COMPLIANCE WITH LAWS

Please review each criterion and indicator in MTCS ST 1002:2021 Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management and provide your comments. Indicate whether it is relevant, clearly written, and feasible to implement. Suggest improvements where necessary.

PRINSIP 1: PEMATUHAN KEPADA UNDANG-UNDANG

Sila semak setiap kriteria dan penunjuk dalam MTCS ST 1002:2021 Kriteria dan Petunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan dan berikan ulasan anda. Nyatakan sama ada ia relevan, ditulis dengan jelas dan boleh dilaksanakan. Berikan cadangan penambahbaikan jika perlu.

No.	Criteria / Indicator Kriteria / Penunjuk	Comment on Relevance, Clarity, or Implementation Feasibility Ulasan tentang Kesesuaian, Kejelasan, atau Kebolehlaksanaan	Suggested Improvement Cadangan Penambahbaikan
PRINCIPLE 1: COMPLIANCE WITH LAWS PRINSIP 1: PEMATUHAN KEPADA UNDANG-UNDANG			
Q16a	Criterion 1.1 Forest management shall comply with all applicable federal, state and local laws and administrative requirements. Kriteria 1.1 Pengurusan hutan perlu mematuhi semua undang-undang persekutuan, negeri dan tempatan serta keperluan-keperluan pentadbiran yang berkaitan.		
Q16b	Indicator 1.1.1 Records and availability of up-to-date: federal, state and local laws, regulations and policies that are relevant to forest management. Petunjuk 1.1.1 Rekod-rekod dan ketersediaan yang terkini: undang-undang persekutuan, negeri dan tempatan, peraturan-peraturan dan dasar-dasar yang berkaitan dengan pengurusan hutan.		

No.	Criteria / Indicator Kriteria / Penunjuk	Comment on Relevance, Clarity, or Implementation Feasibility Ulasan tentang Kesesuaian, Kejelasan, atau Kebolehlaksanaan	Suggested Improvement Cadangan Penambahbaikan
Q16c	Indicator 1.1.2 Forest managers are aware / knowledgeable of the applicable federal, state and local laws, regulations and policies as well as administrative requirements for forest management. Petunjuk 1.1.2 Pengurus hutan sedia maklum / berpengetahuan mengenai undang-undang, peraturan-peraturan dan dasar-dasar persekutuan, negeri dan tempatan yang berkaitan, serta keperluan-keperluan pentadbiran bagi pengurusan hutan.		
Q16d	Indicator 1.1.3 Record of violations and actions taken to address them. Petunjuk 1.1.3 Rekod-rekod pelanggaran undang-undang dan tindakan-tindakan yang telah diambil untuk mengatasinya.		
Q16e	Criterion 1.2 All applicable and legally prescribed fees, royalties, taxes, and other charges shall be paid. Kriteria 1.2 Semua fi, royalti, cukai dan caj-caj lain yang berkaitan yang ditetapkan oleh undang-undang perlu dibayar.		
Q16f	Indicator 1.2.1 Availability of current list of all legally prescribed fees, royalties, taxes, and other charges.		

No.	Criteria / Indicator Kriteria / Penunjuk	Comment on Relevance, Clarity, or Implementation Feasibility Ulasan tentang Kesesuaian, Kejelasan, atau Kebolehlaksanaan	Suggested Improvement Cadangan Penambahbaikan
	Petunjuk 1.2.1 Ketersediaan senarai terkini semua fi, royalti, cukai dan caj-caj lain yang ditetapkan oleh undang-undang.		
Q16g	Indicator 1.2.2 Records are kept of all payments made. Petunjuk 1.2.2 Semua rekod pembayaran yang dibuat adalah disimpan.		
Q16h	Criterion 1.3 The provisions of all binding international agreements applicable to forest management shall be respected. Kriteria 1.3 Peruntukan-peruntukan berkaitan pengurusan hutan yang terkandung dalam perjanjian antarabangsa yang telah dipersetujui secara sah hendaklah dihormati.		
Q16i	Indicator 1.3.1 Forest managers are aware of all binding international agreements relevant to forest management. Petunjuk 1.3.1 Pengurus hutan sedia maklum tentang semua perjanjian antarabangsa yang telah dipersetujui secara sah berkaitan dengan pengurusan hutan.		
Q16j	Criterion 1.4 Conflicts between laws, regulations and these Principles and Criteria shall be evaluated for the purposes of		

No.	Criteria / Indicator Kriteria / Penunjuk	Comment on Relevance, Clarity, or Implementation Feasibility Ulasan tentang Kesesuaian, Kejelasan, atau Kebolehlaksanaan	Suggested Improvement Cadangan Penambahbaikan
	certification, on a case-by-case basis, by the certifiers and the involved or affected parties. Kriteria 1.4 Konflik-konflik antara undang-undang dan peraturan-peraturan dengan Prinsip dan Kriteria ini perlu dinilai untuk tujuan pensijilan, berdasarkan kes demi kes, oleh penilai-penilai pensijilan dan pihak yang terlibat atau pihak yang terjejas.		
Q16k	Indicator 1.4.1 Availability of documentation of any conflicts between laws, regulations and these Principles and Criteria. Petunjuk 1.4.1 Ketersediaan dokumentasi mengenai sebarang konflik antara undang-undang, peraturan-peraturan dengan Prinsip dan Kriteria ini.		
Q16l	Indicator 1.4.2 Forest managers are willing to participate in any process to resolve such conflicts that may arise with the affected parties. Petunjuk 1.4.2 Pengurus hutan bersedia untuk mengambil bahagian dalam proses untuk menyelesaikan sebarang konflik yang mungkin timbul dengan pihak-pihak yang terjejas.		

No.	Criteria / Indicator Kriteria / Penunjuk	Comment on Relevance, Clarity, or Implementation Feasibility Ulasan tentang Kesesuaian, Kejelasan, atau Kebolehlaksanaan	Suggested Improvement Cadangan Penambahbaikan
Q16m	Criterion 1.5 Forest management unit (FMU) shall be protected from illegal harvesting, settlement and other unauthorised activities. Kriteria 1.5 Unit Pengurusan Hutan (FMU) hendaklah dilindungi daripada pengusahaan/penuaian hutan secara haram, penempatan dan aktiviti-aktiviti lain yang tidak dibenarkan.		
Q16n	Indicator 1.5.1 Availability of legal provisions for the establishment and protection of the FMU. Petunjuk 1.5.1 Ketersediaan peruntukan undang-undang untuk penubuhan dan perlindungan FMU.		
Q16o	Indicator 1.5.2 FMU shall be protected from encroachment, illegal harvesting, hunting, and settlement, and other unauthorised activities. Petunjuk 1.5.2 FMU hendaklah dilindungi daripada pencerobohan, pengusahaan/penuaian hutan secara haram, pemburuan dan penempatan serta aktiviti-aktiviti lain yang tidak dibenarkan.		

No.	Criteria / Indicator Kriteria / Penunjuk	Comment on Relevance, Clarity, or Implementation Feasibility Ulasan tentang Kesesuaian, Kejelasan, atau Kebolehlaksanaan	Suggested Improvement Cadangan Penambahbaikan
Q16p	Criterion 1.6 Forest managers shall demonstrate a long-term commitment to comply with the requirement of this standard and other applicable requirements of the certification system. Kriteria 1.6 Pengurus hutan perlu menunjukkan komitmen jangka panjang dalam menepati keperluan standard ini dan juga keperluan-keperluan lain yang berkaitan dengan sistem pensijilan.		
Q16q	Indicator 1.6.1 Availability of policies or statements of commitment to forest management practices consistent with these Principles and Criteria. Petunjuk 1.6.1 Ketersediaan dasar-dasar atau kenyataan-kenyataan komitmen ke atas amalan-amalan pengurusan hutan yang konsisten dengan Prinsip dan Kriteria.		
Q16r	Indicator 1.6.2 Policies or statements are communicated throughout the organisation and its contractors, and are made available to the public. Petunjuk 1.6.2 Dasar-dasar atau kenyataan-kenyataan hendaklah dihebahkan kepada organisasi dan kontraktor-kontraktor, serta tersedia untuk makluman orang awam.		

Please go to Q17/ Sila ke Q17

Q17. PRINCIPLE 2: TENURE AND USE RIGHTS AND RESPONSIBILITIES

Please review each criterion and indicator in MTCS ST 1002:2021 Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management and provide your comments. Indicate whether it is relevant, clearly written, and feasible to implement. Suggest improvements where necessary.

PRINSIP 2: HAK PEGANGAN DAN PENGGUNAAN SERTA TANGGUNGJAWAB

Sila semak setiap kriteria dan penunjuk dalam MTCS ST 1002:2021 Kriteria dan Petunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan dan berikan ulasan anda. Nyatakan sama ada ia relevan, ditulis dengan jelas dan boleh dilaksanakan. Berikan cadangan penambahbaikan jika perlu.

PRINCIPLE 2: TENURE AND USE RIGHTS AND RESPONSIBILITIES PRINSIP 2: HAK PEGANGAN DAN PENGGUNAAN SERTA TANGGUNGJAWAB			
Q17a	Criterion 2.1 Clear evidence of long-term forest use rights to the land (e.g. land title, customary rights, or lease agreements) shall be demonstrated. Kriteria 2.1 Bukti jelas mengenai hak-hak penggunaan hutan jangka panjang ke atas tanah (contohnya hak milik tanah, hak-hak adat, atau perjanjian-perjanjian pajakan) hendaklah ditunjukkan.		
Q17b	Indicator 2.1.1 Availability of documentation of legal status, and established forest use rights of the land or forest resources within the relevant federal, state and local laws in the FMU. Petunjuk 2.1.1 Ketersediaan dokumentasi di FMU mengenai status perundangan dan hak-hak penggunaan tanah atau sumber hutan yang telah ditetapkan di bawah undang-undang persekutuan, negeri dan tempatan yang berkaitan.		

Q17c	Indicator 2.1.2 Forest managers shall support legally recognised mechanisms for resolving land claims. Petunjuk 2.1.2 Pengurus hutan perlu menyokong mekanisma yang diakui sah mengikut undang-undang bagi menyelesaikan tuntutan tanah.		
Q17d	Criterion 2.2 Local communities with legal or customary tenure or use rights shall maintain control, to the extent necessary to protect their rights or resources, over forest operations unless they delegate control with free, prior and informed consent to other agencies and/or parties. Kriteria 2.2 Komuniti-komuniti tempatan dengan hak perundangan atau hak adat atau hak penggunaan perlu mengekalkan kawalan, ke tahap yang diperlukan untuk melindungi hak-hak mereka atau sumber-sumber, yang merangkumi operasi-operasi perhutanan kecuali mereka memberi persetujuan dengan makluman awal, bebas dan telus kepada agensi-agensi atau pihak-pihak lain.		
Q17e	Indicator 2.2.1 Availability of documentation of legal or customary tenure or use rights of local communities within relevant federal, state and local laws in the FMU. Petunjuk 2.2.1 Ketersediaan dokumentasi di FMU berkenaan perundangan atau hak adat atau hak penggunaan ke atas masyarakat tempatan mengikut undang-undang persekutuan, negeri dan tempatan.		

Q17f	Indicator 2.2.2 With respect to activities that may affect such rights, forest managers shall recognise, respect and collaborate with holders of duly recognised legal or customary tenure or use rights within relevant federal, state and local laws. Petunjuk 2.2.2 Bagi aktiviti-aktiviti yang mungkin menjejaskan hak-hak tersebut, pengurus hutan perlu mengiktiraf, menghormati dan bekerjasama dengan pemegang-pemegang hak mengikut perundangan atau hak adat atau hak penggunaan di dalam undang-undang persekutuan, negeri dan tempatan yang berkaitan.		
Q17g	Criterion 2.3 Appropriate mechanisms shall be employed to resolve disputes over tenure claims and use rights. The circumstances and status of any outstanding disputes will be explicitly considered in the certification evaluation. Disputes of substantial magnitude involving a significant number of interests must be subject to objective and unbiased consideration, based on substantiated evidence, to determine whether or not the dispute would disqualify the operation from being certified. Kriteria 2.3 Mekanisma yang bersesuaian hendaklah digunakan untuk menyelesaikan pertikaian ke atas tuntutan-tuntutan hak pegangan dan hak penggunaan. Keadaan-keadaan dan status berkaitan sebarang pertikaian yang belum diselesaikan akan dipertimbangkan secara eksplisit dalam penilaian untuk pensijilan.		

	Pertikaian bermagnitud tinggi melibatkan sejumlah besar kepentingan mestilah tertakluk kepada pertimbangan objektif dan tidak berat sebelah, berdasarkan bukti yang kukuh, dalam menentukan sama ada pertikaian tersebut boleh membatalkan kelayakan sesuatu operasi untuk disijilkan.		
Q17h	Indicator 2.3.1 Availability of appropriate mechanisms to resolve disputes over tenure claims and use rights. Petunjuk 2.3.1 Ketersediaan mekanisma yang sesuai untuk menyelesaikan pertikaian tuntutan hak pegangan dan hak penggunaan.		

Please go to Q18/ Sila ke Q18

Q18. PRINCIPLE 3: INDIGENOUS PEOPLES' RIGHTS

Please review each criterion and indicator in MTCS ST 1002:2021 Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management and provide your comments. Indicate whether it is relevant, clearly written, and feasible to implement. Suggest improvements where necessary.

PRINSIP 3: HAK-HAK ORANG ASAL

Sila semak setiap kriteria dan penunjuk dalam MTCS ST 1002:2021 Kriteria dan Petunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan dan berikan ulasan anda. Nyatakan sama ada ia relevan, ditulis dengan jelas dan boleh dilaksanakan. Berikan cadangan penambahbaikan jika perlu.

PRINCIPLE 3: INDIGENOUS PEOPLES' RIGHTS PRINSIP 3: HAK-HAK ORANG ASAL			
Q18a	Criterion 3.1 Indigenous peoples shall control forest management on their lands and territories unless they delegate control with free, prior and informed consent to other agencies and/or parties. Kriteria 3.1 Orang Asal hendaklah mengawal pengurusan hutan di atas tanah-tanah dan wilayah-wilayah mereka melainkan mereka mewakilkan pengawalan dengan berasaskan makluman awal, bebas dan telus kepada mana-mana agensi dan/atau pihak.		
Q18b	Indicator 3.1.1 Availability of documentation of the customary rights of indigenous peoples' lands within relevant federal, state and local laws. Petunjuk 3.1.1 Ketersediaan dokumentasi mengenai hak-hak adat Orang Asal ke atas tanah mengikut undang-undang persekutuan, negeri dan tempatan yang berkaitan.		

Q18c	Indicator 3.1.2 Management and use of such lands and resources are controlled by indigenous peoples unless they delegate control with free, prior and informed consent to other agencies and/or parties. Petunjuk 3.1.2 Pengurusan dan penggunaan tanah serta sumber berkenaan adalah dikawal oleh Orang Asal melainkan mereka mewakilkan kawalan dengan berasaskan maklumat awal, bebas dan telus kepada mana-mana agensi dan/atau pihak.		
Q18d	Indicator 3.1.3 Availability and use of appropriate mechanisms to resolve any conflicts and grievances between parties involved. Petunjuk 3.1.3 Ketersediaan dan penggunaan mekanisma yang sesuai untuk menyelesaikan sebarang pertikaian atau rungutan antara pihak-pihak yang terlibat.		
Q18e	Criterion 3.2 Forest management shall not threaten or diminish, either directly or indirectly, the resources or tenure rights of indigenous peoples. Kriteria 3.2 Pengurusan hutan hendaklah tidak menggugat atau mengurangkan, secara langsung atau tidak langsung, sumber-sumber atau hak-hak pegangan Orang Asli.		

Q18f	Indicator 3.2.1 Forest management practices on indigenous people's lands recognised within relevant federal, state and local laws shall not threaten or diminish, either directly or indirectly, their resources or tenure rights. Petunjuk 3.2.1 Amalan-amalan pengurusan hutan di atas tanah Orang Asal yang diiktiraf dalam perundangan persekutuan, negeri dan tempatan berkaitan hendaklah tidak menggugat atau mengurangkan, secara langsung atau tidak langsung, sumber atau hak pegangan mereka.		
Q18g	Criterion 3.3 Sites of special cultural, ecological, economic or religious significance to indigenous peoples shall be clearly identified in cooperation with such peoples and recognised by the forest management who shall ensure that the forest operations do not encroach the site in question. Kriteria 3.3 Tapak-tapak istimewa yang mempunyai kepentingan kebudayaan, ekologi, ekonomi atau keagamaan kepada Orang Asal hendaklah dikenalpasti dengan jelas dengan kerjasama Orang Asal berkenaan dan diiktiraf oleh pengurusan hutan dan perlu memastikan bahawa operasi-operasi hutan tidak menceroboh tapak yang dimaksudkan.		

Q18h	Indicator 3.3.1 Availability of appropriate procedures within current administrative processes for identifying and protecting such sites and provisions for rights of access to these sites by indigenous peoples within relevant federal, state and local laws or by mutual agreement. Petunjuk 3.3.1 Ketersediaan prosedur-prosedur yang bersesuaian dalam proses pentadbiran sedia ada untuk mengenal pasti dan melindungi tapak-tapak berkenaan serta peruntukan-peruntukan hak-hak akses ke tapak-tapak tersebut oleh Orang Asal berdasarkan undang-undang persekutuan, negeri dan tempatan yang berkaitan atau dengan persetujuan bersama.		
Q18i	Indicator 3.3.2 Availability of appropriate mechanisms for conflict resolution. Petunjuk 3.3.2 Ketersediaan mekanisma yang sesuai untuk menyelesaikan konflik.		
Q18j	Criterion 3.4 Indigenous peoples shall be acknowledged and compensated for the application of their traditional knowledge regarding the use of forest species or management systems in forest operations. This compensation shall be formally agreed upon with their free, prior and informed consent before forest operations commence. Kriteria 3.4 Orang Asal hendaklah diperakui dan diberi pampasan untuk penggunaan pengetahuan tradisi mereka berhubung penggunaan spesies hutan atau sistem pengurusan dalam operasi		

	hutan. Pampasan ini hendaklah dipersetujui secara rasmi dengan persetujuan berasaskan makluman awal, bebas dan telus sebelum operasi-operasi hutan bermula.		
Q18k	Indicator 3.4.1 Availability of documentation, if any, of traditional forest-related knowledge and practices of indigenous peoples in the use of forest species or management systems in forest operations. Petunjuk 3.4.1 Ketersediaan dokumentasi, jika ada, berhubung pengetahuan berkaitan hutan dan amalan-amalan tradisi Orang Asal di dalam penggunaan spesies hutan atau sistem pengurusan dalam operasi hutan.		
Q18l	Indicator 3.4.2 Availability of appropriate mechanisms and fair and equitable compensation for the commercial utilisation of traditional forest-related knowledge and practices of indigenous peoples in accordance with existing legislation or by mutual agreement in the absence of such legislation. Petunjuk 3.4.2 Ketersediaan mekanisma pemberian pampasan yang adil dan saksama untuk penggunaan pengetahuan berkaitan hutan dan amalan-amalan tradisi Orang Asal secara komersial mengikut perundangan sedia ada atau secara persetujuan bersama sekiranya tiada perundangan berkaitan.		

Please go to Q19/ Sila ke Q19

Q19. PRINCIPLE 4: COMMUNITY RELATIONS AND WORKERS' RIGHTS

Please review each criterion and indicator in MTCS ST 1002:2021 Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management and provide your comments. Indicate whether it is relevant, clearly written, and feasible to implement. Suggest improvements where necessary.

PRINSIP 4: HUBUNGAN MASYARAKAT DAN HAK-HAK PEKERJA

Sila semak setiap kriteria dan penunjuk dalam MTCS ST 1002:2021 Kriteria dan Petunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan dan berikan ulasan anda. Nyatakan sama ada ia relevan, ditulis dengan jelas dan boleh dilaksanakan. Berikan cadangan penambahbaikan jika perlu.

PRINCIPLE 4: COMMUNITY RELATIONS AND WORKERS' RIGHTS PRINSIP 4: HUBUNGAN MASYARAKAT DAN HAK-HAK PEKERJA			
Q19a	Criterion 4.1 The communities within, or adjacent to the FMU shall be given priority and opportunities for employment, training and other services. Kriteria 4.1 Masyarakat yang tinggal di dalam atau berdekatan dengan FMU hendaklah diberi keutamaan dan peluang untuk mendapatkan pekerjaan, latihan dan perkhidmatan-perkhidmatan lain.		
Q19b	Indicator 4.1.1 Forest managers provide appropriate support for training, retraining, local infrastructure, facilities and socio-economic programmes that commensurate with the scale and intensity of forest management operations. Petunjuk 4.1.1 Pengurus hutan memberikan sokongan yang sesuai untuk latihan, latihan semula, infrastruktur setempat, kemudahan-kemudahan dan program-program sosioekonomi		

	yang sepadan dengan skala dan intensiti operasi-operasi pengurusan hutan.		
Q19c	Indicator 4.1.2 Communities living within, or adjacent to, the FMU are given preference for employment and contract works. Petunjuk 4.1.2 Masyarakat yang tinggal di dalam, atau berdekatan dengan FMU adalah diberi keutamaan untuk pekerjaan dan kerja-kerja kontrak.		
Q19d	Indicator 4.1.3 Forest managers shall not employ or be involved in the employment of illegal migrant workers, child labour and forced labour. Petunjuk 4.1.3 Pengurus hutan tidak boleh menggaji atau terlibat dalam penggajian pekerja asing tanpa izin, buruh kanak-kanak dan buruh paksa.		
Q19e	Criterion 4.2 Forest management shall meet or exceed all applicable laws and/or regulations covering health and safety of employees. Kriteria 4.2 Pengurusan hutan hendaklah menepati atau melebihi ketetapan kesemua undang-undang dan/atau peraturan-peraturan berkaitan dengan kesihatan dan keselamatan para pekerja.		

Q19f	Indicator 4.2.1 Up-to-date information on all applicable laws and/or regulations covering occupational safety and health of forest workers shall be disseminated to them in Bahasa Malaysia and/or English. Petunjuk 4.2.1 Maklumat terkini kesemua undang-undang dan/atau peraturan-peraturan bersesuaian yang merangkumi keselamatan dan kesihatan pekerja-pekerja hutan hendaklah disampaikan kepada mereka dalam Bahasa Melayu dan/atau Bahasa Inggeris.		
Q19g	Indicator 4.2.2 Availability of management policies addressing the occupational safety and health of forest workers including work-related risks, in accordance with current legislation and/or regulations. Petunjuk 4.2.2 Ketersediaan dasar pengurusan yang menangani keselamatan dan kesihatan pekerjaan pekerja-pekerja hutan termasuk risiko-risiko berkaitan dengan pekerjaan selaras dengan undang-undang dan/atau peraturan-peraturan semasa.		
Q19h	Indicator 4.2.3 Appropriate safety and operational equipment in good working condition, including operational procedures, shall be made available to forest workers in the work place. Petunjuk 4.2.3 Ketersediaan peralatan keselamatan dan operasi yang bersesuaian, termasuklah prosedurprosedur operasi, berada		

	dalam keadaan baik dan hendaklah disediakan kepada pekerja-pekerja hutan di tempat kerja.		
Q19i	Indicator 4.2.4 Forest managers shall maintain up-to-date safety records in compliance with all applicable laws and/or regulations covering health and safety of forest workers. Petunjuk 4.2.4 Pengurus hutan hendaklah mengemaskini rekod-rekod keselamatan mengikut kesemua undang-undang dan/atau peraturan-peraturan bersesuaian yang meliputi keselamatan dan kesihatan pekerja-pekerja hutan.		
Q19j	Indicator 4.2.5 Demarcation of hazardous areas and provision of guidelines for storage and handling of hazardous materials. Petunjuk 4.2.5 Penandaan kawasan-kawasan berbahaya dan penyediaan garis panduan untuk penyimpanan dan pengendalian bahan-bahan berbahaya.		
Q19k	Criterion 4.3 The rights of workers to organise and voluntarily negotiate with their employers shall be guaranteed as outlined in Conventions 87 and 98 of the International Labour Organization (ILO). Kriteria 4.3 Hak-hak pekerja untuk menganjur dan mengadakan rundingan secara sukarela dengan pihak majikan mereka hendaklah dijamin seperti yang digariskan di bawah Convention No. 87 and No. 98 of the International Labour Organisation (ILO).		

Q19l	Indicator 4.3.1 There shall be no restrictions for workers to freely organise into union of their own choice in accordance with ILO Convention No. 87. Petunjuk 4.3.1 Tidak akan ada sekatan bagi pekerja untuk menubuhkan kesatuan pilihan mereka secara bebas selaras dengan ILO Convention No. 87.		
Q19m	Indicator 4.3.2 There shall be no restrictions for workers to organise and undertake collective bargaining and nondiscrimination in the workplace in accordance with relevant ILO Conventions. Petunjuk 4.3.2 Tidak akan ada sekatan bagi pekerja untuk menganjurkan dan melaksanakan perundingan bersama dan tiada diskriminasi di tempat kerja selaras dengan Konvensyen ILO yang berkaitan.		
Q19n	Indicator 4.3.3 The right of workers to employment benefits and social protection is assured under applicable laws and/or regulations. Petunjuk 4.3.3 Hak pekerja untuk memperoleh faedah-faedah pekerjaan dan perlindungan sosial dijamin di bawah undang-undang dan/atau peraturan-peraturan bersesuaian.		

Q19o	Indicator 4.3.4 Availability of appropriate procedures to address grievances raised by workers and/or their organisations and for conflict resolution. Petunjuk 4.3.4 Ketersediaan prosedur-prosedur bersesuaian untuk menangani rungutan dan menyelesaikan konflik yang dibangkitkan oleh pekerja-pekerja hutan dan/atau organisasi mereka.		
Q19p	Criterion 4.4 Management planning and operations shall incorporate the results of evaluations of social impact. Consultations shall be maintained with people and groups directly affected by management operations. Kriteria 4.4 Perancangan pengurusan dan operasi-operasi hendaklah memasukkan keputusan penilaian impak sosial. Konsultasi-konsultasi hendaklah dikekalkan dengan pihak yang terjejas secara langsung oleh operasi-operasi pengurusan.		
Q19q	Indicator 4.4.1 Forest managers shall evaluate, through consultations, social impact of forest operations directly affecting communities, and the people and groups directly affected by the forest operations shall have access to information on the results of the social impact evaluations. Petunjuk 4.4.1 Pengurus hutan hendaklah menilai, melalui konsultasi, impak sosial ke atas operasi-operasi hutan yang secara langsung menjejaskan kepada masyarakat, dan pihak yang terjejas secara langsung daripada operasi-operasi hutan		

	hendaklah diberi akses kepada maklumat mengenai hasil-hasil penilaian impak sosial.		
Q19r	Indicator 4.4.2 Forest planning and management practices shall consider and incorporate the results of such evaluations. Petunjuk 4.4.2 Perancangan dan amalan pengurusan hutan hendaklah mengambil kira dan menggabungkan hasil-hasil penilaian yang dijalankan.		
Q19s	Criterion 4.5 Appropriate mechanisms shall be employed for resolving grievances and for providing fair compensation in the case of loss or damage affecting the legal or customary rights, property, resources, or livelihoods of local communities. Measures shall be taken to avoid such loss or damage. Kriteria 4.5 Mekanisma bersesuaian hendaklah digunakan untuk menyelesaikan rungutan-rungutan dan memberikan pampasan yang adil jika berlaku kerugian atau kerosakan yang menjejaskan hak-hak perundangan atau hak adat, harta benda, sumber atau kehidupan masyarakat setempat. Langkah-langkah hendaklah diambil untuk mengelakkan kerugian atau kerosakan yang sedemikian.		

Q19t	Indicator 4.5.1 Provisions and measures within relevant federal, state and local laws shall be taken to prevent loss or damage affecting the local communities' legal or customary rights, property, resources, or their livelihoods. Petunjuk 4.5.1 Peruntukan dan langkah-langkah di dalam undang-undang persekutuan, negeri dan tempatan yang berkaitan hendaklah diambil untuk mengelakkan kerugian atau kerosakan yang menjejaskan hak-hak perundangan atau hak adat, harta benda, sumber-sumber atau kesejahteraan masyarakat setempat.		
Q19u	Indicator 4.5.2 Appropriate mechanisms are employed to expeditiously resolve grievances, and provide fair and equitable compensation for any loss or damage affecting the local communities' legal or customary rights, property, resources, or their livelihoods, caused by forest operations. Petunjuk 4.5.2 Mekanisma bersesuaian digunakan untuk mempercepatkan penyelesaian rungutan-rungutan, dan memberikan pampasan yang adil dan saksama untuk sebarang kerugian atau kerosakan yang menjejaskan hak-hak perundangan dan hak adat, harta benda, sumber dan kesejahteraan masyarakat setempat yang disebabkan oleh operasi-operasi hutan.		

Please go to Q20 / Sila ke Q20

Q20. PRINCIPLE 5: BENEFITS FROM THE FOREST

Please review each criterion and indicator in MTCS ST 1002:2021 Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management and provide your comments. Indicate whether it is relevant, clearly written, and feasible to implement. Suggest improvements where necessary.

PRINSIP 5: FAEDAH-FAEDAH DARIPADA HUTAN

Sila semak setiap kriteria dan penunjuk dalam MTCS ST 1002:2021 Kriteria dan Petunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan dan berikan ulasan anda. Nyatakan sama ada ia relevan, ditulis dengan jelas dan boleh dilaksanakan. Berikan cadangan penambahbaikan jika perlu.

PRINCIPLE 5: BENEFITS FROM THE FOREST PRINSIP 5: FAEDAH-FAEDAH DARIPADA HUTAN			
Q20a	Criterion 5.1 Forest management shall strive toward economic viability, while taking into account the full environmental, social, and operational costs of production, and ensuring the investments necessary to maintain the ecological productivity and integrity of the forest. Kriteria 5.1 Pengurusan hutan hendaklah berusaha ke arah daya maju ekonomi di samping mengambil kira sepenuhnya kos-kos alam sekitar, sosial dan operasi pengeluaran, serta memastikan pelaburan-pelaburan yang diperlukan untuk mengekalkan produktiviti ekologi dan integriti hutan.		
Q20b	Indicator 5.1.1 Investments and reinvestments are made in forest management, including for forest administration, protection, research, human resource development, economic, conservation, environmental and social aspects, consistent with the tenure of the FMU.		

	Petunjuk 5.1.1 Pelaburan dan pelaburan semula dibuat dalam pengurusan hutan, termasuk untuk pentadbiran hutan, perlindungan, penyelidikan, pembangunan sumber manusia, ekonomi, pemuliharaan, aspek-aspek alam sekitar dan sosial, selaras dengan tempoh pegangan FMU.		
Q20c	Indicator 5.1.2 Provisions and management prescriptions are made to maintain, restore or enhance the productive capacity and ecological integrity of the FMU to ensure its economic viability. Petunjuk 5.1.2 Peruntukan-peruntukan dan preskripsi-preskripsi pengurusan dibuat untuk mengekalkan, memulihara atau meningkatkan kapasiti pengeluaran dan integriti ekologi FMU bagi memastikan keupayaan ekonominya.		
Q20d	Criterion 5.2 Forest management and operations shall encourage the optimal use and local processing of the forest's diversity of products. Kriteria 5.2 Pengurusan dan operasi-operasi hutan hendaklah menggalakkan penggunaan optimum dan pemprosesan tempatan pelbagai produk daripada hutan.		
Q20e	Indicator 5.2.1 Forest management practices encourage the optimal use of forest resources. Petunjuk 5.2.1 Amalan-amalan pengurusan hutan menggalakkan penggunaan sumber-sumber hutan secara optimum.		

Q20f	Indicator 5.2.2 Forest management strategy encourages local processing and diversifying the mix of commercial products derived from the forest. Petunjuk 5.2.2 Strategi pengurusan hutan menggalakkan pemprosesan tempatan dan mempelbagaikan campuran produk komersial yang diperolehi daripada hutan.		
Q20g	Criterion 5.3 Forest management shall minimise waste associated with harvesting and on-site processing operations and avoid damage to other forest resources. Kriteria 5.3 Pengurusan hutan hendaklah mengurangkan sisa daripada pengusahaan/penuaian dan operasi-operasi pemprosesan di lapangan serta mengelakkan kerosakan ke atas sumber-sumber hutan yang lain.		
Q20h	<u>NATURAL FOREST</u> Indicator 5.3.1 Implementation of guidelines for reduced/low impact logging to minimise damage to residual stand, and log extraction operations to minimise product wastage. <u>HUTAN ASLI</u> Petunjuk 5.3.1 Pelaksanaan garis panduan mengenai pembalakan berimpak rendah / kurang impak untuk meminimumkan kerosakan kepada dirian tinggal, dan operasi-operasi pengusahaan kayu balak untuk meminimumkan pembaziran produk.		

Q20i	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 5.3.1 Availability and implementation of guidelines for reduced / low impact logging to minimise damage to other forest resources and wastage. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 5.3.1 Ketersediaan dan pelaksanaan garis panduan untuk pembalakan berimpak rendah / kurang impak bagi meminimumkan pembaziran dan kerosakan pada sumber-sumber hutan lain.		
Q20j	Indicator 5.3.2 Training shall be conducted for the staff on techniques of reduced-impact logging. Petunjuk 5.3.2 Latihan kepada kakitangan mengenai teknik pembalakan berimpak rendah / kurang impak hendaklah dilaksanakan.		
Q20k	Criterion 5.4 Forest management shall strive to strengthen and diversify the local economy, avoiding dependence on a single forest product. Diversity in the composition of plantation is preferred, so as to enhance economic, ecological and social stability. Such diversity may include the size and spatial distribution of management units within the landscape, number and genetic composition of species, age classes and structures. Kriteria 5.4 Pengurusan hutan hendaklah berusaha untuk memperkukuhkan dan mempelbagaikan ekonomi tempatan serta mengelakkan daripada kebergantungan kepada		

	hanya satu produk hutan. Kepelbagaian dalam komposisi ladang hutan hendaklah diutamakan, demi mempertingkatkan kestabilan ekonomi, ekologi dan sosial. Kepelbagaian tersebut boleh merangkumi saiz dan taburan spatial unit-unit pengurusan di dalam kawasan landskap, bilangan serta komposisi genetik bagi spesies, kelas umur dan struktur.		
Q20I	<u>NATURAL FOREST</u> Indicator 5.4.1 Forest management strategy that encourages the production of a mix of commercial forest products, including the utilisation of non-timber forest products and forest services, particularly by local community enterprises, provided that such use does not compromise the ecological health of the forest. <u>HUTAN ASLI</u> Petunjuk 5.4.1 Strategi pengurusan hutan yang menggalakkan pengeluaran pelbagai campuran produk hutan komersial termasuk penggunaan hasil hutan bukan kayu dan perkhidmatan perkhidmatan hutan, terutamanya oleh perusahaan-perusahaan masyarakat setempat, dengan syarat penggunaan tersebut tidak menjejaskan keadaan ekologi hutan tersebut.		

Q20m	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 5.4.1 Availability of information on planting stock, age class, size and spatial distribution of species planted in the forest plantation areas, taking cognisance that diversity in composition of forest plantation is preferred, so as to enhance economic, ecological and social stability. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 5.4.1 Ketersediaan maklumat stok tanaman, kelas umur, saiz dan taburan spatial spesies yang ditanam di dalam kawasan ladang hutan, dengan mengutamakan kepelbagaian dalam komposisi ladang hutan, demi meningkatkan kestabilan ekonomi, ekologi dan sosial.		
Q20n	Criterion 5.5 Forest management operations shall recognise, maintain, and, where appropriate, enhance the value of forest services, such as climate regulation and carbon sequestration, and resources such as recreation site, watersheds and fisheries. Kriteria 5.5 Operasi-operasi pengurusan hutan hendaklah mengiktiraf, mengekalkan dan jika bersesuaian, mempertingkatkan nilai perkhidmatan-perkhidmatan hutan, termasuklah pengaturan iklim dan penyerapan karbon, dan sumber-sumber seperti kawasan rekreasi, tadahan air dan perikanan.		

Q20o	Indicator 5.5.1 Implementation of guidelines and/or procedures to identify and demarcate sensitive areas for the protection of soil and water, water catchments, watercourses and wetlands. Petunjuk 5.5.1 Pelaksanaan garis panduan dan/atau prosedur-prosedur untuk mengenal pasti dan menanda kawasan-kawasan sensitif untuk perlindungan tanah dan air, tadahan air, saluran air dan tanah lembap.		
Q20p	Indicator 5.5.2 Implementation of management guidelines, where appropriate, to maintain and/or enhance the value of forest services and resources including climate positive practices such as green-house gas emission reduction. Petunjuk 5.5.2 Pelaksanaan garis panduan pengurusan, di mana bersesuaian, dalam mengekalkan dan/atau mempertingkatkan nilai perkhidmatan dan sumber hutan termasuklah amalan-amalan positif iklim seperti pengurangan pelepasan gas rumah hijau.		
Q20q	Criterion 5.6 The rate of harvest of forest products shall be on a sustainable basis. Kriteria 5.6 Kadar pengusahaan / penuaian sumber-sumber hutan hendaklah pada asasnya secara mampan.		

Q20r	<u>NATURAL FOREST</u> Indicator 5.6.1 Rate of harvest shall not be greater than estimated regrowth of the residual stand based on permanent sample plots within a pre-defined cutting cycle. <u>HUTAN ASLI</u> Petunjuk 5.6.1 Kadar pengusahaan / penuaian hendaklah tidak melebihi anggaran pertumbuhan semula dirian tinggal berdasarkan petak contoh kekal mengikut pusingan tebangan yang ditetapkan terlebih dahulu.		
Q20s	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 5.6.1 Rate of harvest shall be in accordance with the prescribed rotation length as in the Forest Plantation Management Plan. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 5.6.1 Kadar penuaian hendaklah selaras dengan pusingan tebangan yang ditetapkan dalam Rancangan Pengurusan Ladang Hutan.		
Q20t	Indicator 5.6.2 Records of quantity of timber and non-timber forest products harvested commercially shall be maintained, taking cognisance of their sustainability in the long term. Petunjuk 5.6.2 Rekod-rekod mengenai kuantiti produk-produk kayu dan hasil hutan bukan kayu yang diusahailah / dituai secara komersial hendaklah disenggara dengan mengambil kira kemampuan produk-produk tersebut dalam jangka panjang.		

Please go to Q21/ Sila ke Q21

Q21. PRINCIPLE 6: ENVIRONMENTAL IMPACT

Please review each criterion and indicator in MTCS ST 1002:2021 Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management and provide your comments. Indicate whether it is relevant, clearly written, and feasible to implement. Suggest improvements where necessary.

PRINSIP 6: IMPAK ALAM SEKITAR

Sila semak setiap kriteria dan penunjuk dalam MTCS ST 1002:2021 Kriteria dan Petunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan dan berikan ulasan anda. Nyatakan sama ada ia relevan, ditulis dengan jelas dan boleh dilaksanakan. Berikan cadangan penambahbaikan jika perlu.

PRINCIPLE 6: ENVIRONMENTAL IMPACT PRINSIP 6: IMPAK ALAM SEKITAR			
Q21a	Criterion 6.1 Assessment of environmental impacts shall be completed – appropriate to the scale, intensity of forest management operations and the uniqueness of the affected resources – and adequately integrated into management systems. Assessments shall include landscape level consideration as well as the impacts of on-site processing facilities. Environmental impacts shall be assessed prior to commencement of site-disturbing operations. Kriteria 6.1 Penilaian impak-impak alam sekitar hendaklah dilengkapi, bersesuaian dengan skala dan intensiti operasi pengurusan hutan dan keunikan sumber yang terlibat dan diintegrasikan sewajarnya ke dalam sistem pengurusan. Penilaian-penilaian hendaklah meliputi pertimbangan pada peringkat landskap termasuk juga impak-impak ke atas kemudahan pemprosesan di tapak. Impak-impak terhadap alam sekitar hendaklah dinilai sebelum		

	bermulanya operasi-operasi yang akan mengganggu tapak berkenaan.		
Q21b	Indicator 6.1.1 Environmental impact assessments are carried out, including landscape level considerations, as well as the impacts of on-site processing facilities, appropriate to the scale and intensity of forest management operations and uniqueness of the affected resources, prior to commencement of forest operations in the FMU. Petunjuk 6.1.1 Penilaian impak alam sekitar hendaklah dilaksanakan sebelum operasi hutan dijalankan, termasuklah pertimbangan pada peringkat landskap, termasuk juga impak ke atas kemudahan pemprosesan di tapak, bersesuaian dengan skala dan intensiti operasi pengurusan hutan dan keunikan sumber-sumber yang terlibat.		
Q21c	Indicator 6.1.2 Environmental impact assessments are carried out, including the potential impacts on rare, threatened endangered species of flora and fauna, and rare and vulnerable ecosystems, and the need for biological corridors in the FMU, appropriate to the scale and intensity of forest management; as well as consideration of the impacts on risks of fire and pollution or siltation of water courses and wetlands and forest carbon stocks. Petunjuk 6.1.2 Penilaian impak alam sekitar dijalankan, termasuk potensi impak terhadap spesies flora dan fauna yang jarang ditemui, atau		

	dalam bahaya dan terancam, ekosistem yang jarang ditemui dan terdedah kepada ancaman, dan keperluan untuk koridor biologi dalam FMU, bersesuaian dengan skala dan intensiti pengurusan hutan, termasuk juga pertimbangan terhadap kesan risiko kebakaran dan pencemaran atau mendapan kelodak di saliran air dan tanah lembap, dan stok karbon hutan.		
Q21d	Indicator 6.1.3 Forest management plans shall incorporate measures to mitigate the environmental impacts identified in the assessments. Petunjuk 6.1.3 Rancangan-rancangan pengurusan hutan hendaklah merangkumi langkah-langkah bagi mengurangkan impak terhadap alam sekitar seperti yang dikenal pasti dalam penilaian.		
Q21e	Criterion 6.2 Safeguards shall exist which protect rare, threatened and endangered species and their habitats (e.g. nesting, salt licks and feeding areas) including from exploitation for commercial purposes. Conservation zones and protection areas shall be established, appropriate to the scale and intensity of forest management and the uniqueness of the affected resources. Hunting, fishing, trapping and collecting shall be controlled in accordance with applicable statutes and customary laws. Kriteria 6.2 Langkah keselamatan hendaklah wujud dalam melindungi spesies yang jarang ditemui, dalam bahaya dan terancam serta habitat mereka (contohnya kawasan bersarang, jenut dan		

	kawasan sumber makanan) termasuk daripada eksploitasi bagi tujuan komersial. Zon-zon pemuliharaan dan kawasan-kawasan perlindungan hendaklah ditubuhkan, bersesuaian dengan skala dan intensiti operasi pengurusan hutan dan keunikan sumber-sumber yang terlibat. Memburu, menangkap ikan, memerangkap dan mengutip hasil hutan hendaklah dikawal mengikut undang-undang dan undang-undang adat yang bersesuaian.		
Q21f	Indicator 6.2.1 Availability and implementation of guidelines to identify and protect rare, threatened and endangered species of forest flora and fauna, including features of special biological interest in their habitats such as seed trees, salt licks, nesting and feeding areas in the FMU. Petunjuk 6.2.1 Ketersediaan dan pelaksanaan garis panduan untuk mengenal pasti dan melindungi spesies flora dan fauna hutan yang jarang ditemui, dalam bahaya dan terancam, termasuk ciri-ciri berkepentingan biologi yang istimewa di habitat mereka seperti pokok biji benih, jenut, kawasan bersarang dan sumber makanan di dalam FMU.		
Q21g	Indicator 6.2.2 Availability and implementation of management guidelines to establish representative conservation and protection areas, in accordance with existing forest ecosystems, appropriate to the scale and intensity of forest management.		

	Petunjuk 6.2.2 Ketersediaan dan pelaksanaan garis panduan pengurusan bagi mewujudkan kawasankawasan pemeliharaan dan perlindungan yang mewakili ekosistem-ekosistem hutan sedia ada, bersesuaian dengan skala dan intensiti pengurusan hutan.		
Q21h	Indicator 6.2.3 Existence of cooperation between forest managers, conservation organizations, local communities including indigenous peoples, research and academic institutions and regulatory authorities in implementing conservation and management activities. Petunjuk 6.2.3 Kewujudan kerjasama antara pengurus-pengurus hutan, organisasi-organisasi pemuliharaan, masyarakat setempat termasuk Orang Asal, institusi-institusi akademik dan penyelidikan serta pihak berkuasa dalam melaksanakan aktiviti-aktiviti pemeliharaan dan pengurusan.		
Q21i	Indicator 6.2.4 Hunting, fishing, trapping and collecting activities shall be controlled and unauthorised activities prohibited in the FMU. Petunjuk 6.2.4 Memburu, menangkap ikan, memasang perangkap dan mengambil hasil hutan hendaklah dikawal dan sebarang aktiviti yang tidak dibenarkan adalah dilarang di dalam FMU.		

Q21j	Indicator 6.2.5 Forest workers and local communities shall be made aware of endangered, rare and threatened species of forest flora and fauna found in the FMU. Petunjuk 6.2.5 Pekerja-pekerja hutan dan masyarakat setempat hendaklah dimaklumkan tentang spesies flora dan fauna yang jarang ditemui, dalam bahaya dan terancam yang boleh ditemui dalam FMU.		
Q21k	Criterion 6.3 Ecological functions and values shall be maintained intact, enhanced, or restored, including: a) Forest regeneration and succession. b) Genetic, species and ecosystem diversity. c) Natural cycles that affect the productivity of the forest ecosystem. (This Criterion shall apply to natural forest and areas/sites within the forest plantation management unit which are allocated for conservation or natural forest management) Kriteria 6.3 Fungsi-fungsi dan nilai-nilai ekologi hendaklah dikekalkan, dipertingkatkan, atau dipulihkan, termasuk: a) Pertumbuhan semula dan penyesaran hutan b) Kepelbagaian genetik, spesies dan ekosistem c) Kitaran semula jadi yang mempengaruhi produktiviti ekosistem hutan		

	(Kriteria ini hendaklah diguna pakai untuk hutan asli dan kawasan/tapak dalam unit pengurusan ladang hutan yang diperuntukkan untuk pemuliharaan atau pengurusan hutan asli)		
Q21l	<u>NATURAL FOREST</u> Indicator 6.3.1 Availability and implementation of management guidelines to assess post-harvest natural regeneration, and measures to supplement natural regeneration and rehabilitate degraded areas, where necessary, in the FMU. Native species that are well-adapted to site conditions shall be preferred. <u>HUTAN ASLI</u> Petunjuk 6.3.1 Ketersediaan dan pelaksanaan garis panduan pengurusan untuk menilai regenerasi semula jadi selepas tebangan, dan langkah-langkah untuk membantu regenerasi semula jadi dan pemulihan kawasan terosot, di dalam FMU, sekiranya perlu. Spesies asal yang bersesuaian dengan keadaan setempat hendaklah diutamakan.		
Q21m	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 6.3.1 Availability and implementation of forest plantation management guidelines to demarcate and protect natural forests, and measures to enhance natural regeneration, where necessary, in forest plantation areas. Native species that are well-adapted to site conditions shall be preferred. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 6.3.1 Ketersediaan dan pelaksanaan garis panduan pengurusan ladang hutan untuk		

	menanda dan melindungi hutan asli, dan langkah-langkah untuk menambah baik regenerasi semula jadi, di dalam kawasan-kawasan ladang hutan, sekiranya perlu. Spesies asal yang bersesuaian dengan keadaan setempat hendaklah diutamakan.		
Q21n	Indicator 6.3.2 Availability and implementation of guidelines for the conservation of genetic, species and ecosystem diversity in the FMU. Petunjuk 6.3.2 Ketersediaan dan pelaksanaan garis panduan untuk pemuliharaan genetik, spesies dan kepelbagaian ekosistem di dalam FMU.		
Q21o	Indicator 6.3.3 Harvesting is designed taking into consideration the need for the conservation of biological corridors and buffer zones for features of special biological interest for flora and fauna. Petunjuk 6.3.3 Pengusahaan / penuaian dirancang dengan mengambil kira keperluan untuk pemeliharaan koridor biologi dan zon penampungan bagi ciri-ciri berkepentingan biologi yang istimewa untuk flora dan fauna.		
Q21p	Criterion 6.4 Representative samples of existing ecosystems within the landscape shall be protected in their natural state and recorded on maps, appropriate to the uniqueness of the affected resources and the scale and intensity of operations. Kriteria 6.4 Sampel-sampel yang mewakili ekosistem sedia ada sesuatu landskap hendaklah		

	dilindungi dalam keadaan semula jadi dan direkodkan di atas peta, bersesuaian dengan keunikan sumber-sumber yang terjejas serta skala dan intensiti operasi.		
Q21q	Indicator 6.4.1 Representative areas of existing forest ecosystems, appropriate to the scale and intensity of forest management operations, identified and selected under 6.2.2, are demarcated, mapped and protected in their natural state. Petunjuk 6.4.1 Kawasan-kawasan yang mewakili ekosistem hutan sedia ada, yang bersesuaian dengan skala dan intensiti operasi pengurusan hutan, dikenal pasti dan dipilih di bawah 6.2.2, ditanda, dipetakan serta dilindungi dalam keadaan semula jadi.		
Q21r	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 6.4.2 Forest plantation design and layout shall promote the protection, restoration and conservation of natural forests. Where the forest plantation is located adjacent to an environmentally sensitive area, adequate buffer zone shall be established and maintained. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 6.4.2 Reka bentuk dan susun atur ladang hutan hendaklah menggalakkan perlindungan, pemulihan dan pemuliharaan hutan asli. Bagi kawasan ladang hutan yang berada berdekatan dengan kawasan sensitif alam sekitar, zon penampan yang mencukupi hendaklah diwujudkan dan dikekalkan .		

Q21s	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 6.4.3 Forest plantation establishment shall, appropriate to the scale of the operation, follow natural landscape and take into account the need for wildlife corridors, buffer strips for permanent streams and rivers, as well as a mosaic of stands of different age classes. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 6.4.3 Penubuhan ladang hutan hendaklah, bersesuaian dengan skala operasi, mengikut landskap semula jadi dan mengambil kira keperluan koridor hidupan liar, zon penampungan air dan sungai kekal, serta mozek dirian yang berlainan kelas umur.		
Q21t	Criterion 6.5 Guidelines shall be prepared and implemented to: control erosion, maintain or improve soil structure, fertility, and biological activity. The techniques and rate of harvesting, road and trail construction and maintenance, and the choice of species shall not result in long term soil degradation or adverse impacts on water quality, quantity or substantial deviation from stream course drainage patterns and prevent fire. Kriteria 6.5 Garis panduan hendaklah disediakan dan dilaksanakan untuk: mengawal hakisan, mengekal atau memperbaiki struktur tanah, kesuburan dan aktiviti biologi. Teknik-teknik dan kadar pengusahaan/penuaian, pembinaan dan penyelenggaraan jalan dan laluan, dan pemilihan spesies hendaklah tidak mengakibatkan kemerosotan tanah dalam jangka masa panjang		

	atau kesan-kesan buruk terhadap kualiti air, kuantiti atau lencongan ketara aliran sungai serta mencegah kebakaran.		
Q21u	<u>NATURAL FOREST</u> Indicator 6.5.1 Availability and implementation of harvesting procedures to protect the soil from compaction by harvesting machinery and erosion during harvesting operations. <u>HUTAN ASLI</u> Petunjuk 6.5.1 Ketersediaan dan pelaksanaan prosedur-prosedur pengusahaan untuk melindungi tanah daripada pemadatan oleh jentera dan mengawal hakisan semasa operasi pengusahaan.		
Q21v	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 6.5.1 Availability and implementation of forest plantation establishment and harvesting procedures to protect the soil from compaction by harvesting machinery and erosion during harvesting operations. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 6.5.1 Ketersediaan dan pelaksanaan prosedur-prosedur penubuhan ladang hutan dan penuaian untuk melindungi tanah daripada pemadatan oleh jentera dan hakisan semasa operasi penuaian.		

Q21w	Indicator 6.5.2 Implementation of reduced/low impact logging to minimise damage to the environment. Petunjuk 6.5.2 Pelaksanaan pembalakan kurang/rendah impak untuk mengurangkan kerosakan ke atas alam sekitar.		
Q21x	Indicator 6.5.3 Availability and implementation of guidelines for forest road lay-out and construction, including log landings and drainage requirements. Petunjuk 6.5.3 Ketersediaan dan pelaksanaan garis panduan untuk susun atur dan pembinaan jalan hutan, termasuk matau dan keperluan-keperluan saliran.		
Q21y	Indicator 6.5.4 Availability and implementation of guidelines for management of natural hydrology of wetlands and guidelines for conservation of buffer strips along streams and rivers. Petunjuk 6.5.4 Ketersediaan dan pelaksanaan garis panduan pengurusan hidrologi semula jadi tanah lembap dan garis panduan untuk pemuliharaan zon penampan di sepanjang alur air dan sungai.		
Q21z	Indicator 6.5.5 Fire prevention and control plan to be prepared and implemented for all fire prone forest types. Petunjuk 6.5.5 Rancangan pencegahan dan kawalan kebakaran hendaklah disediakan dan		

	dilaksanakan untuk semua jenis hutan yang mudah terbakar.		
Q21aa	Indicator 6.5.6 Availability and implementation of fertilisation schedule. The use of fertilisers should be minimised. Where fertilisers are used, they shall be applied in a controlled manner and with due consideration for the environment. Fertiliser use shall not be an alternative to appropriate soil nutrient management. Petunjuk 6.5.6 Ketersediaan dan pelaksanaan jadual pembajaan. Penggunaan baja haruslah diminimumkan. Apabila baja digunakan, ia hendaklah digunakan secara terkawal dan dengan pertimbangan yang sewajarnya terhadap alam sekitar. Penggunaan baja tidak boleh menjadi alternatif kepada pengurusan nutrien tanah yang sesuai.		
Q21ab	Criterion 6.6 Forest manager shall adopt, where possible, environmentally friendly non-chemical methods of pest management, and strive to avoid the use of chemical pesticides. World Health Organization Type 1A and 1B and chlorinated hydrocarbon pesticides; pesticides that are persistent, toxic or whose derivatives remain biologically active and accumulate in the food chain beyond their intended use; as well as any pesticides banned by international agreement, shall be prohibited. If chemicals are used, proper equipment and training shall be provided to minimise health and environmental risks.		

	Kriteria 6.6 Pengurus hutan hendaklah mengamalkan, di mana boleh, kaedah-kaedah pengurusan perosak yang mesra alam tanpa penggunaan bahan kimia dan mengelakkan penggunaan racun perosak. Pertubuhan Kesihatan Sedunia menggariskan kumpulan bahan kimia Jenis 1A dan 1B dan racun-racun perosak hidrokarbon berklorin, racun-racun perosak bertoksik atau terbitannya kekal aktif secara biologi serta terkumpul dalam rantai makanan setelah penggunaannya; dan sebarang racun perosak yang diharamkan oleh perjanjian antarabangsa, hendaklah dilarang. Sekiranya bahan kimia digunakan, peralatan yang betul dan latihan penggunaan hendaklah diberikan untuk mengurangkan risiko-risiko terhadap kesihatan dan persekitaran.		
Q21ac	Indicator 6.6.1 Availability of management policy on the use of environmentally friendly non-chemical methods of pest management and prohibition of use of banned pesticides. Petunjuk 6.6.1 Ketersediaan dasar pengurusan mengenai penggunaan kaedah pengurusan perosak yang mesra alam tanpa penggunaan bahan kimia dan larangan penggunaan racun-racun perosak yang diharamkan.		
Q21ad	Indicator 6.6.2 Availability and implementation of guidelines and/or procedures on the use of chemicals in the forest approved by relevant regulatory authorities. Petunjuk 6.6.2 Ketersediaan dan pelaksanaan garis panduan dan/atau prosedur-prosedur		

	penggunaan bahan-bahan kimia dalam hutan yang diluluskan oleh pihak berkuasa yang berkaitan.		
Q21ae	Indicator 6.6.3 Forest workers shall be aware of and comply with the procedures on the use of approved chemicals in the forest. Petunjuk 6.6.3 Pekerja-pekerja hutan hendaklah mengetahui dan mematuhi prosedur-prosedur penggunaan bahan kimia yang dibenarkan di dalam hutan.		
Q21af	Indicator 6.6.4 Forest management shall prepare an implementation plan for the reduction of use of chemical pesticide. Petunjuk 6.6.4 Pengurusan hutan hendaklah menyediakan pelan pelaksanaan untuk pengurangan penggunaan racun perosak kimia.		
Q21ag	Criterion 6.7 Chemicals, containers, liquid and solid non-organic wastes including fuel and oil shall be disposed of in an environmentally appropriate manner at off-site locations. The spillage of oil or fuel during forest management operations shall be prevented. Kriteria 6.7 Bahan-bahan kimia, bekas-bekas, sisa-sisa cecair dan pepejal bukan organik termasuk bahan api dan minyak hendaklah dilupuskan mengikut kaedah yang bersesuaian terhadap alam sekitar di luar tapak. Tumpahan minyak atau bahan api semasa operasi pengurusan hutan hendaklah dicegah.		

Q21ah	Indicator 6.7.1 Oil, fuel, tyres, containers, liquid and solid non-organic wastes, shall be disposed of in an environmentally appropriate and legal manner. Emergency or remedial procedures for the minimisation of risk of environmental harm arising from the accidental spillage shall be in place. Petunjuk 6.7.1 Minyak, bahan api, tayar, bekas-bekas, sisa cecair dan pepejal bukan organik hendaklah dilupuskan mengikut kaedah yang bersesuaian terhadap alam sekitar dan mengikut undangundang. Prosedur kecemasan atau pemulihan hendaklah diadakan untuk meminimumkan risiko kerosakan alam sekitar yang disebabkan oleh tumpahan yang tidak disengajakan.		
Q21ai	Criterion 6.8 Integrated pest management, appropriate silviculture alternatives and other biological measures shall be preferred to minimise the use of pesticides. Use of biological control agents shall be documented, monitored and strictly controlled in accordance with applicable laws and internationally accepted scientific protocols. Use of genetically modified organisms shall be prohibited. Kriteria 6.8 Pengurusan bersepadu perosak, alternatif-alternatif silvikultur yang sesuai dan langkahlangkah biologi yang lain hendaklah menjadi pilihan utama untuk mengurangkan penggunaan racun perosak. Penggunaan agen kawalan biologi hendaklah didokumen, dipantau dan dikawal dengan ketat mengikut undang-		

	undang dan protokol-protokol saintifik yang diterima pakai di peringkat antarabangsa. Penggunaan organisma diubah suai secara genetik adalah dilarang.		
Q21aj	Indicator 6.8.1 Biological control agents shall be documented, monitored and controlled in accordance with relevant federal and state laws, and internationally accepted protocols, if such agents are used. Petunjuk 6.8.1 Agen kawalan biologi hendaklah didokumentasi, dipantau dan dikawal mengikut undangundang persekutuan dan negeri yang berkaitan serta protokol antarabangsa yang diterima pakai, jika agen-agen tersebut digunakan.		
Q21ak	<u>NATURAL FOREST</u> Criterion 6.9 Forest managers shall document, control and monitor the use of exotic species to avoid adverse ecological impacts. <u>HUTAN ASLI</u> Kriteria 6.9 Pengurus hutan hendaklah mendokumentasi, mengawal dan memantau penggunaan spesies eksotik untuk mengelakkan kesan-kesan yang memudaratkan ekologi.		
Q21al	<u>NATURAL FOREST</u> Indicator 6.9.1 Document, control and monitor on the use of exotic species to avoid adverse ecological impacts. Only native species shall be used in enrichment planting.		

	<u>HUTAN ASLI</u> Petunjuk 6.9.1 Penggunaan spesies eksotik didokumen, dikawal dan dipantau untuk mengelakkan kesankesan yang memudaratkan ekologi. Hanya spesies-spesies asal hendaklah digunakan dalam tanaman mengaya.		
Q21am	<u>FOREST PLANTATION</u> Criterion 6.9 The selection of species for planting shall be based on their overall suitability for the site and their appropriateness to the management objectives. In order to enhance the conservation of biological diversity, native species that are well-adapted to site conditions are preferred over exotic species, other than the already established and proven exotic species, in the establishment of plantation and the restoration of degraded ecosystems. Exotic species, which shall be used only when their performance is greater than that of native species, shall be carefully monitored to detect unusual mortality, disease, or insect outbreaks and adverse ecological impacts. <u>LADANG HUTAN</u> Kriteria 6.9 Pemilihan spesies untuk penanaman hendaklah berdasarkan kesesuaian untuk keseluruhan tapak dan objektif-objektif pengurusan. Untuk meningkatkan pemuliharaan kepelbagaian biologi, spesies asal yang bersesuaian dengan keadaan setempat adalah lebih diutamakan berbanding spesies eksotik, selain daripada spesies eksotik sedia ada yang telah terbukti kesesuaiannya dalam penubuhan		

	ladang hutan dan pemulihan ekosistem terosot. Spesies eksotik, hanya akan digunakan apabila prestasinya lebih baik daripada spesies asal, hendaklah dipantau dengan teliti untuk mengesan kematian, penyakit atau wabak serangga yang luar biasa dan kesan-kesan negatif ekologi.		
Q21an	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 6.9.1 Availability of documentation of choice of species that match the site conditions and the management objectives of the established forest plantation areas. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 6.9.1 Ketersediaan dokumentasi ke atas pilihan spesies yang sepadan dengan keadaan-keadaan tapak dan objektif-objektif pengurusan penubuhan ladang hutan.		
Q21ao	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 6.9.2 Availability of justification and/or analysis of the comparative advantages / benefits of choosing exotic species over native species in forest plantation establishment and/or restoration. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 6.9.2 Ketersediaan justifikasi dan/atau analisis perbandingan kelebihan/ faedah pemilihan spesies eksotik berbanding spesies asal dalam penubuhan ladang hutan dan/atau pemulihan ladang hutan.		

Q21ap	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 6.9.3 Availability of documentation of nursery and field trials, such as provenance trials, of selected species for forest plantation establishment. The impacts of the selected species on the ecosystem and on the genetic integrity of native species and local provenances shall be scientifically evaluated so that the negative impacts can be avoided or minimised. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 6.9.3 Ketersediaan dokumentasi percubaan di tapak semaian dan lapangan seperti provenance trials untuk spesies terpilih bagi penubuhan ladang hutan. Impak dari pemilihan spesies terhadap ekosistem dan integriti genetik spesies asal dan kawasan tempatan hendaklah dinilai secara saintifik supaya impak negatif dapat dielakkan atau diminimumkan.		
Q21aq	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 6.9.4 Assessment of forest plantation established with selected species through monitoring of permanent sample plots to detect unusual mortality, disease, or insect outbreaks and invasive plants introduction (if applicable) to avoid adverse ecological impacts. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 6.9.4 Penilaian terhadap ladang hutan yang ditubuhkan dengan spesies terpilih melalui pemantauan petak-petak contoh kekal untuk mengesan kematian, penyakit atau wabak serangga yang luar biasa dan pengenalan		

	tumbuhan-tumbuhan invasif (jika berkenaan), untuk mengelakkan kesan-kesan ekologi yang buruk.		
Q21ar	<u>NATURAL FOREST</u> Criterion 6.10 Forest conversion to other land uses shall not occur, except in circumstances where conversion: a) entails a very limited portion of the FMU; and b) does not occur on high conservation value areas; and c) does not occur on or negatively impact ecological corridors and environmentally sensitive areas identified by the relevant authorities; and d) does not negatively impact areas of significantly high carbon stock; and e) will enable clear, substantial, additional, secure, long-term conservation, economic and social benefits across the FMU. <u>HUTAN ASLI</u> Kriteria 6.10 Penukaran hutan asli kepada kegunaan tanah lain hendaklah dielakkan, kecuali dalam keadaan-keadaan di mana penukaran: a) melibatkan kawasan yang sangat terhad dalam FMU; dan b) tidak berlaku di kawasan yang tinggi nilai pemuliharaannya; dan c) tidak berlaku di koridor-koridor ekologi dan kawasan-kawasan sensitif alam sekitar yang dikenal pasti oleh pihak berkuasa yang berkenaan; dan		

	d) tidak memberi kesan secara negatif kepada kawasan stok karbon sangat tinggi; dan e) akan membawa faedah yang jelas, ketara, bertambah, terjamin, pemuliharaan jangka panjang, faedah ekonomi dan sosial bagi keseluruhan FMU.		
Q21as	<u>NATURAL FOREST</u> Indicator 6.10.1 The forest manager shall ensure that conversion from natural forest to forest plantations or non-forest use: a) Shall not include any High Conservation Value areas; and b) Covers a very limited portion* of the FMU and shall enable clear, substantial, additional, secure, long-term conservation, economic and social benefits across the FMU *“A limited portion” is defined as not more than 5% of the total area of the certified FMU. <u>HUTAN ASLI</u> Petunjuk 6.10.1 Pengurus hutan perlu memastikan penukaran hutan asli kepada ladang hutan atau penggunaan tanah bukan perhutanan: a) Tidak termasuk kawasan yang tinggi nilai pemuliharaannya; dan b) Meliputi kawasan yang sangat terhad dalam FMU dan hendaklah membawa faedah yang jelas, ketara, bertambah, terjamin, pemuliharaan jangka panjang, faedah ekonomi dan sosial bagi keseluruhan FMU		

	*kawasan yang sangat terhad" ditakrif sebagai tidak melebihi 5% daripada jumlah kawasan FMU yang disijilkan		
Q21at	<u>FOREST PLANTATION</u> Criterion 6.10 Conversion of natural forest to plantation forest shall not occur, except in circumstances where conversion: a) does not occur on high conservation value areas; b) does not occur on or negatively impact ecological corridors and environmentally sensitive areas identified by the relevant authorities; and c) will enable clear, substantial, additional, secure, long-term conservation, economic and social benefits across the FPMU. Plantation established in areas converted from natural forests after 31 December 2010 is not eligible for certification unless it fulfils the requirements stipulated under Criterion 6.11. <u>LADANG HUTAN</u> Kriteria 6.10 Penukaran hutan asli kepada ladang hutan tidak boleh berlaku, kecuali dalam keadaan di mana penukaran: a) tidak berlaku di kawasan yang tinggi nilai pemuliharaannya; dan b) tidak berlaku di koridor-koridor ekologi dan kawasan-kawasan sensitif alam sekitar		

	yang dikenal pasti oleh pihak berkuasa yang relevan; dan c) akan membawa faedah pemuliharaan, ekonomi dan sosial yang jelas, ketara, bertambah, dan terjamin, dalam jangka panjang bagi keseluruhan FPMU. Ladang hutan yang ditubuhkan di kawasan-kawasan yang ditukar daripada hutan asli selepas 31 Disember 2010 tidak layak mendapat pensijilan melainkan memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan di bawah Kriteria 6.11.		
Q21au	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 6.10.1 Conversion of forest area to forest plantation, consistent with the provisions of relevant federal and state legal frameworks and policies, does not occur on high conservation value areas, and shall provide substantial, additional, secure and long-term conservation, economic and social benefits across the forest plantation management unit. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 6.10.1 Penukaran kawasan hutan kepada ladang hutan, selaras dengan peruntukan dasar dan perundangan persekutuan dan negeri yang berkaitan, tidak berlaku di kawasan yang tinggi nilai pemuliharaannya, dan akan memberikan faedah pemuliharaan, ekonomi dan sosial yang jelas, mantap, bertambah, dan terjamin dalam jangka panjang bagi unit pengurusan ladang hutan.		

Q21av	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 6.10.2 Conversion of forest plantation areas to non-forest land uses, shall entail a very limited portion (not more than 5%) of the forest plantation management unit, provide higher conservation, economic and social values as compared to its original use, in the overall context of the need for socio-economic development of the country. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 6.10.2 Penukaran kawasan ladang hutan kepada kegunaan bukan hutan, hanyalah meliputi kawasan yang sangat terhad (tidak melebihi 5%) dari kawasan unit pengurusan ladang hutan, memberi nilai pemuliharaan, ekonomi dan sosial yang lebih tinggi berbanding dengan penggunaan asal, dalam keseluruhan konteks keperluan pembangunan sosio-ekonomi negara.		
Q21aw	Indicator 6.10.3 The forest manager shall have evidence of necessary approval for the conversion, in line with applicable laws and policies. Petunjuk 6.10.3 Pengurus hutan hendaklah mempunyai bukti kelulusan yang diperlukan bagi penukaran, selaras dengan undang-undang dan dasar yang bersesuaian.		
Q21ax	Criterion 6.11 Conversion of severely degraded forests to forest plantations shall only occur if it adds economic, ecological, social and/or cultural value. Precondition of adding such value are circumstances where the conversion:		

	a) is in compliance with national and regional policy and legislation applicable for land use and forest management and is a result of national or regional land-use planning governed by a governmental or other official authority; and b) is established based on a decision-making basis where affected stakeholders have opportunities to contribute to the decision-making on conversion through transparent and participatory consultation processes; and c) has a positive impact on long-term carbon sequestration capacity of forest vegetation; and d) does not have negative impacts on ecologically important forest areas, culturally and socially significant areas, or other protected areas; and e) safeguards protective functions of forests for society and other regulating or supporting ecosystem services; and f) safeguards socio-economic functions of forests, including the recreational function and aesthetic values of forests and other cultural services; and		
--	--	--	--

	g) has a land history providing evidence that the degradation is not the consequence of deliberate poor forest management practices which also applies to transferred ownership; and h) is based on credible evidence demonstrating that the area is neither recovered nor in the process of recovery. Kriteria 6.11 Penukaran hutan-hutan yang sangat terosot kepada ladang-ladang hutan hanya boleh berlaku jika ia menambah nilai ekonomi, ekologi, sosial dan/atau budaya. Pra syarat untuk menambah nilai sedemikian adalah keadaan di mana penukaran tersebut: a) mematuhi dasar dan undang-undang kebangsaan dan wilayah yang diguna pakai untuk penggunaan tanah dan pengurusan hutan dan juga hasil perancangan guna tanah kebangsaan atau wilayah yang ditadbir oleh kerajaan atau pihak berkuasa lain; dan b) ditubuhkan berdasarkan keputusan yang dibuat di mana pihak-pihak berkepentingan yang terjejas mempunyai peluang untuk mengambil bahagian dalam membuat keputusan mengenai penukaran tersebut melalui proses konsultasi yang telus; dan c) mempunyai kesan positif kepada kapasiti penyerapan karbon jangka panjang terhadap vegetasi hutan; dan		
--	--	--	--

	d) tidak mempunyai kesan-kesan negatif terhadap kepentingan ekologi kawasan hutan , kawasan-kawasan penting dari segi budaya dan sosial, atau kawasan-kawasan perlindungan yang lain; dan e) melindungi fungsi perlindungan hutan kepada masyarakat dan perkhidmatan kawalan dan sokongan ekosistem yang lain; dan f) melindungi fungsi-fungsi sosio-ekonomi hutan, termasuk fungsi rekreasi dan nilai estetik hutan dan perkhidmatan budaya yang lain; dan g) mempunyai bukti sejarah tanah yang menunjukkan kemerosotan bukan diakibatkan oleh kelemahan amalan pengurusan hutan yang disengajakan termasuk pemindahan pemilikan tanah; dan g) berdasarkan pada bukti yang boleh dipercayai yang menunjukkan bahawa kawasan tersebut belum pulih atau dalam proses pemulihan		
Q21ay	Indicator 6.11.1 Consideration for establishment of forest plantation through conversion of severely degraded forest must fulfil the preconditions (a) to (h). Petunjuk 6.11.1 Pertimbangan untuk penubuhan ladang hutan melalui penukaran hutan sangat terosot mesti memenuhi prasyarat (a) hingga (h).		

Q21az	Criterion 6.12 Afforestation of ecologically important non-forest ecosystems shall not occur unless in justified circumstances where the conversion: a) is in compliance with national and regional policy and legislation applicable for land use and forest management and is a result of national or regional land-use planning governed by a governmental or other official authority; and b) is established based on a decision-making basis where affected stakeholders have opportunities to contribute to the decision-making on conversion through transparent and participatory consultation processes; and c) does not have negative impacts on threatened (including vulnerable, rare or endangered) non-forest ecosystems, culturally and socially significant areas, important habitats of threatened species or other protected areas; and d) entails a small proportion of the ecologically important non-forest ecosystem managed by an organisation; and e) does not destroy areas of significantly high carbon stock; and		
-------	---	--	--

	f) makes a contribution to long-term conservation, economic, and social benefits. Afforestation of ecologically important non-forest ecosystems after 31 December 2010 is not eligible for certification. Kriteria 6.12 Penghutan semula ekosistem bukan hutan yang mempunyai nilai ekologi penting hendaklah tidak berlaku kecuali dalam keadaan yang wajar di mana penukaran itu: a) mematuhi dasar dan undang-undang kebangsaan dan wilayah yang diguna pakai untuk guna tanah dan pengurusan hutan dan juga hasil perancangan guna tanah kebangsaan atau wilayah yang ditadbir oleh kerajaan atau pihak berkuasa yang lain; dan b) ditubuhkan berdasarkan keputusan yang dibuat di mana pihak-pihak berkepentingan yang terjejas mempunyai peluang untuk mengambil bahagian dalam membuat keputusan mengenai penukaran tersebut melalui proses konsultasi yang telus; dan c) tidak mempunyai kesan-kesan negatif yang membahayakan ekosistem bukan hutan (termasuk yang terdedah kepada ancaman, jarang ditemui dan terancam), kawasankawasan yang penting dari segi budaya dan sosial, habitat-habitat penting spesies terancam atau kawasan-kawasan perlindungan lain; dan		
--	---	--	--

	d) melibatkan sebahagian kecil ekosistem bukan hutan yang mempunyai nilai ekologi penting yang diuruskan oleh sesebuah organisasi; dan e) tidak memusnahkan kawasan-kawasan yang mempunyai stok karbon yang tinggi; dan f) menyumbang kepada faedah-faedah pemuliharaan, ekonomi dan sosial dalam jangka panjang. Penghutan semula ekosistem bukan hutan yang mempunyai nilai ekologi penting selepas 31 Disember 2010 tidak layak mendapat pensijilan.		
Q21ba	Indicator 6.12.1 Afforestation shall not occur on ecologically important non-forest ecosystem as described under item (a) – (f) Petunjuk 6.12.1 Penghutan semula tidak boleh berlaku di kawasan ekosistem bukan hutan yang mempunyai nilai ekologi penting seperti yang diterangkan dalam perkara (a) hingga (f).		

Please go to Q22/ Sila ke Q22

Q22. PRINCIPLE 7: MANAGEMENT PLAN

Please review each criterion and indicator in MTCS ST 1002:2021 Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management and provide your comments. Indicate whether it is relevant, clearly written, and feasible to implement. Suggest improvements where necessary.

PRINSIP 7: RANCANGAN PENGURUSAN

Sila semak setiap kriteria dan penunjuk dalam MTCS ST 1002:2021 Kriteria dan Petunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan dan berikan ulasan anda. Nyatakan sama ada ia relevan, ditulis dengan jelas dan boleh dilaksanakan. Berikan cadangan penambahbaikan jika perlu.

PRINCIPLE 7: MANAGEMENT PLAN PRINSIP 7: RANCANGAN PENGURUSAN			
Q22a	Criterion 7.1 The management plan and supporting documents shall provide: a) Management objectives. b) Description of the organisation's administration, forest resources to be managed, environmental limitations, land use and ownership status, socio-economic conditions, and a profile of adjacent lands. c) Description of silvicultural and/or other management system including fire prevention and control, based on the ecology of the forest in question and information gathered through resource inventories. d) Rationale for rate of annual harvest and species selection, including non-timber forest products used commercially		

	e) Provisions for monitoring of forest growth and dynamics. f) Environmental safeguards based on environmental assessments. g) Plans for the identification and protection of rare, threatened and endangered species. h) Maps describing the forest resource base including protected areas, planned management activities and land ownership. i) Description and justification of harvesting techniques and equipment to be used. j) Description of stakeholder consultation. Kriteria 7.1 Rancangan pengurusan dan dokumen-dokumen sokongan hendaklah merangkumi: a) Objektif-objektif pengurusan b) Penerangan tentang pentadbiran organisasi, sumber hutan untuk diurus, kekangan alam sekitar, guna tanah dan status pemilikan, keadaan sosio-ekonomi, dan profil kawasan tanah yang berdekatan. c) Penerangan tentang silvikultur dan/atau sistem pengurusan yang lain termasuk pencegahan dan kawalan kebakaran, berdasarkan ekologi hutan berkenaan dan		
--	--	--	--

	maklumat yang diperolehi melalui inventori sumber. d) Rasional bagi kadar pengusahaan/penuaian tahunan dan pemilihan spesies, termasuk hasil hutan bukan kayu yang digunakan secara komersial. e) Peruntukan-peruntukan untuk pemantauan tumbesaran dan dinamik hutan. f) Perlindungan ke atas alam sekitar berdasarkan penilaian alam sekitar. g) Pelan untuk mengenal pasti dan melindungi spesies-spesies yang jarang ditemui, dalam bahaya dan terancam. h) Peta-peta yang menerangkan asas sumber hutan termasuk kawasan-kawasan perlindungan, aktiviti-aktiviti pengurusan yang dirancang dan pemilikan tanah. i) Penerangan dan justifikasi tentang teknik-teknik pengusahaan/penuaian dan peralatan yang akan digunakan. j) Penerangan tentang konsultasi dengan pihak berkepentingan.		
Q22b	Indicator 7.1.1 Availability and implementation of forest management plan including consideration of risks and opportunities concerning compliance with the requirements of the standard.		

	Petunjuk 7.1.1 Ketersediaan dan pelaksanaan rancangan pengurusan hutan termasuk pertimbangan risiko serta peluang ke arah pematuhan terhadap keperluan-keperluan standard.		
Q22c	Criterion 7.2 The management plan shall be periodically revised to incorporate the results of monitoring or new scientific and technical information, as well as to respond to changing environmental, social and economic circumstances. Kriteria 7.2 Rancangan pengurusan hutan hendaklah disemak-semula secara berkala untuk memasukkan hasil-hasil pemantauan atau maklumat saintifik dan teknikal yang baharu dengan mengambilkira perubahan keadaan alam sekitar, sosial dan ekonomi.		
Q22d	Indicator 7.2.1 Implementation of procedures to periodically revise the forest management plan, incorporating the results of monitoring or new scientific and technical information, the frequency of which shall be appropriate to the scale and intensity of forest management operations, so as to respond to changing environmental, social and economic circumstances. Petunjuk 7.2.1 Pelaksanaan prosedur untuk menyemak semula rancangan pengurusan hutan secara berkala, memasukkan hasil pemantauan atau maklumat saintifik dan teknikal yang baharu dengan kekerapan yang bersesuaian dengan		

	skala dan intensiti operasi pengurusan hutan dengan mengambilkira perubahan keadaan alam sekitar, sosial dan ekonomi.		
Q22e	Indicator 7.2.2 Forest managers shall be aware of new scientific and technical information, including any applicable traditional and indigenous knowledge pertinent to the management of the FMU. Petunjuk 7.2.2 Pengurus hutan hendaklah harus tahu maklumat saintifik dan teknikal yang baharu termasuklah penggunaan pengetahuan tradisional dan Orang Asal yang bersesuaian dalam pengurusan FMU.		
Q22f	Criterion 7.3 Forest workers shall receive adequate training and supervision to ensure proper implementation of the management plan. Kriteria 7.3 Pekerja-pekerja hutan hendaklah menerima latihan dan penyeliaan yang mencukupi untuk memastikan pelaksanaan rancangan pengurusan secara teratur.		
Q22g	Indicator 7.3.1 Forest managers shall clearly define and assign specific roles to and responsibilities of the forest worker to ensure effective implementation of the forest management plan. Petunjuk 7.3.1 Pengurus hutan hendaklah menerangkan dengan jelas dan menetapkan peranan dan tanggungjawab khusus kepada		

	pekerja hutan untuk memastikan rancangan pengurusan hutan dilaksanakan dengan berkesan.		
Q22h	Indicator 7.3.2 Availability of programmes to train forest workers to their respective roles for proper implementation of the forest management plan. Petunjuk 7.3.2 Ketersediaan program-program latihan untuk melatih pekerja-pekerja hutan mengikut peranan masing-masing dalam melaksanakan rancangan pengurusan hutan secara teratur.		
Q22i	Criterion 7.4 While respecting the confidentiality of information, forest managers shall make publicly available a summary of the primary elements of the management plan, including those listed in Criterion 7.1. Kriteria 7.4 Pengurus hutan hendaklah, bagi menjaga kerahsiaan maklumat menyediakan ringkasan rancangan pengurusan hutan yang mengandungi elemen-elemen utama termasuklah yang disenaraikan dalam Kriteria 7.1 untuk makluman awam.		
Q22j	Indicator 7.4.1 A summary of the primary elements of the forest management plan as prepared and implemented under Indicator 7.1.1 shall be made publicly available. Petunjuk 7.4.1 Satu ringkasan mengenai elemen-elemen utama rancangan pengurusan hutan seperti mana yang telah disediakan dan		

	dilaksanakan di bawah Petunjuk 7.1.1 hendaklah disediakan untuk makluman awam.		
--	--	--	--

Please go to Q23/ Sila ke Q23

Q23. PRINCIPLE 8: MONITORING AND ASSESSMENT

Please review each criterion and indicator in MTCS ST 1002:2021 Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management and provide your comments. Indicate whether it is relevant, clearly written, and feasible to implement. Suggest improvements where necessary.

PRINSIP 8: PEMANTAUAN DAN PENILAIAN

Sila semak setiap kriteria dan penunjuk dalam MTCS ST 1002:2021 Kriteria dan Petunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan dan berikan ulasan anda. Nyatakan sama ada ia relevan, ditulis dengan jelas dan boleh dilaksanakan. Berikan cadangan penambahbaikan jika perlu.

PRINCIPLE 8: MONITORING AND ASSESSMENT			
PRINSIP 8: PEMANTAUAN DAN PENILAIAN			
Q23a	Criterion 8.1 The frequency and intensity of monitoring shall be determined by the scale and intensity of forest management operations as well as the relative complexity and fragility of and risk to the affected environment. Monitoring procedures shall be consistent and replicable over time to allow comparison of results and assessment of change. Kriteria 8.1 Kekerapan dan intensiti pemantauan hendaklah ditetapkan berdasarkan kepada skala dan intensiti operasi-operasi pengurusan hutan serta tahap kompleks dan kerapuhan alam sekitar yang terlibat. Prosedur-prosedur pemantauan hendaklah konsisten dan boleh diulangi sepanjang masa untuk membolehkan perbandingan ke atas keputusan-keputusan dan penilaian terhadap perubahan yang berlaku.		

Q23b	<u>NATURAL FOREST</u> Indicator 8.1.1 Forest managers shall comply with the regulatory monitoring procedures in accordance with relevant federal and state guidelines of the Forestry Departments and other relevant agencies. <u>HUTAN ASLI</u> Petunjuk 8.1.1 Pengurus hutan hendaklah mematuhi prosedur-prosedur pemantauan mengikut garis panduan persekutuan dan negeri yang berkaitan daripada Jabatan Perhutanan dan agensiagensi lain yang berkaitan.		
Q23c	<u>FOREST PLANTATION</u> Indicator 8.1.1 Forest plantation managers shall implement a comprehensive network of permanent sample plots, appropriate to the scale and intensity of forest plantation management operations, to assess the health of the planted trees, forest ecosystem and the forest environment, growing stock conditions and increment. <u>LADANG HUTAN</u> Petunjuk 8.1.1 Pengurus ladang hutan hendaklah melaksanakan rangkaian petak contoh kekal yang komprehensif, bersesuaian dengan skala dan intensiti operasi-operasi pengurusan ladang hutan, untuk menilai kesihatan pokok yang ditanam, ekosistem hutan dan persekitaran hutan, serta keadaan pertumbuhan dan pertambahan stok.		

Q23d	Indicator 8.1.2 Forest managers shall identify and implement appropriate monitoring procedures, in accordance with the scale and intensity of the forest management operations, for assessing social, ecological, environmental and economic impacts. Petunjuk 8.1.2 Pengurus hutan hendaklah mengenal pasti dan melaksanakan prosedur pemantauan yang sesuai, mengikut skala dan intensiti operasi-operasi pengurusan hutan untuk menilai impak terhadap sosial, ekologi, alam sekitar dan ekonomi.		
Q23e	Indicator 8.1.3 Forest managers shall undertake annual internal audit and management review of forest management for continual improvement. The conduct of internal audit, management review and continual improvement is stipulated in APPENDIX A. Petunjuk 8.1.3 Pengurus hutan hendaklah melaksanakan audit dalaman tahunan dan semakan semula pengurusan hutan untuk memastikan penambahbaikan yang berterusan. Pengendalian audit dalaman, semakan semula pengurusan dan penambahbaikan yang berterusan adalah seperti dinyatakan di dalam LAMPIRAN A.		
Q23f	Criterion 8.2 Forest management shall include the research and data collection needed to monitor the health and vitality of the forest due to key biotic and abiotic factors and the		

	sustainability of the FMU, at a minimum, the following indicators: a) Yield of all forest products harvested. b) Composition and observed changes in the flora and fauna. c) Environmental and social impacts of harvesting and other operations. d) Costs and productivity of forest management. e1) Growth rates, regeneration and condition of the forest. (NF) e2) Growth rates and condition of planted forest (FP) Kriteria 8.2 Pengurusan hutan hendaklah merangkumi penyelidikan dan pengumpulan data yang diperlukan untuk memantau kesihatan dan daya tahan hutan disebabkan faktor biotik dan abiotik yang utama dan kemampanan FMU, sekurang-kurangnya bagi petunjuk-petunjuk berikut: a) Pengeluaran semua hasil hutan yang diusahai/dituai b) Komposisi dan perubahan-perubahan yang diperhatikan pada flora dan fauna.		
--	--	--	--

	c) Impak-impak alam sekitar dan sosial disebabkan oleh pengusahaan/penuaian dan operasi-operasi lain. d) Kos-kos dan produktiviti pengurusan hutan. e1) Kadar tumbesaran, regenerasi dan keadaan hutan (HA) e2) Kadar tumbesaran dan keadaan ladang hutan (LH)		
Q23g	Indicator 8.2.1 Forest managers shall gather the relevant information, appropriate to the scale and intensity of the forest management operations, needed to monitor the items (a) to (e) listed in Criterion 8.2. Petunjuk 8.2.1 Pengurus hutan hendaklah mengumpul maklumat yang berkaitan, bersesuaian dengan skala dan intensiti operasi-operasi pengurusan hutan yang diperlukan untuk memantau perkara (a) hingga (e) yang disenaraikan dalam Kriteria 8.2.		
Q23h	Criterion 8.3 Documentation shall be provided by the forest manager to enable monitoring and certifying organisations to trace each forest product from its origin, a process known as the “chain of custody”. Kriteria 8.3 Pengurus hutan hendaklah menyediakan dokumen yang membolehkan organisasi-organisasi pemantauan dan pensijilan mengenalpasti punca setiap hasil hutan dari mana		

	asalnya, satu proses yang dikenali sebagai rantaian jagaan.		
Q23i	Indicator 8.3.1 Forest managers shall provide relevant documents to ensure that all forest products leaving the certified area can be identified (including volumes and types) so that their origin can be determined. Specific claims to communicate the origin of products are specified in APPENDIX B. Petunjuk 8.3.1 Pengurus hutan hendaklah menyediakan dokumen yang berkaitan untuk memastikan semua hasil hutan yang dikeluarkan daripada kawasan pensijilan boleh dikenal pasti (termasuk isipadu dan jenis) supaya puncanya boleh disahkan. Tuntutan-tuntutan spesifik untuk menyatakan sumber asal hasil-hasil itu seperti mana diperincikan dalam LAMPIRAN B.		
Q23j	Criterion 8.4 The results of monitoring shall be incorporated into the implementation and revision of the management plan and in the implementation of the sustainable forest management system for continuous improvement. Kriteria 8.4 Hasil-hasil pemantauan hendaklah dimasukkan ke dalam pelaksanaan dan semakan semula rancangan pengurusan dan dalam pelaksanaan sistem pengurusan hutan secara mampan untuk penambahbaikan yang berterusan.		

Q23k	Indicator 8.4.1 Forest managers shall incorporate the results and findings of the monitoring activities into the implementation and revision of the forest management plan. Petunjuk 8.4.1 Pengurus hutan hendaklah memasukkan hasil-hasil dan penemuan-penemuan daripada aktiviti-aktiviti pemantauan ke dalam pelaksanaan dan semakan semula rancangan pengurusan hutan.		
Q23l	Criterion 8.5 While respecting the confidentiality of information, forest managers shall make publicly available a summary of the results of monitoring indicators, including those listed in Criterion 8.2. Kriteria 8.5 Pengurus hutan, hendaklah menjaga kerahsiaan maklumat dalam menyediakan satu ringkasan hasil pemantauan petunjuk-petunjuk kepada pihak awam, termasuk yang tersenarai dalam Kriteria 8.2.		
Q23m	Indicator 8.5.1 A summary of the results of monitoring indicators, including those listed in Criterion 8.2, shall be made publicly available. Petunjuk 8.5.1 Ringkasan hasil pemantauan petunjuk-petunjuk, termasuk yang disenaraikan dalam Kriteria 8.2, hendaklah dimaklumkan kepada pihak awam.		

Please go to Q24/ Sila ke Q24

Q24. PRINCIPLE 9: MAINTENANCE OF HIGH CONSERVATION VALUE AREAS

Please review each criterion and indicator in MTCS ST 1002:2021 Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management and provide your comments. Indicate whether it is relevant, clearly written, and feasible to implement. Suggest improvements where necessary.

PRINSIP 9: PENYELENGGARAAN KAWASAN YANG MEMPUNYAI NILAI PEMULIHARAAN YANG TINGGI (HCVA)

Sila semak setiap kriteria dan penunjuk dalam MTCS ST 1002:2021 Kriteria dan Petunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan dan berikan ulasan anda. Nyatakan sama ada ia relevan, ditulis dengan jelas dan boleh dilaksanakan. Berikan cadangan penambahbaikan jika perlu.

PRINCIPLE 9: MAINTENANCE OF HIGH CONSERVATION VALUE AREAS PRINSIP 9: PENYELENGGARAAN KAWASAN YANG MEMPUNYAI NILAI PEMULIHARAAN YANG TINGGI (HCVA)			
Q24a	Criterion 9.1 Assessment to determine the presence of the attributes consistent with high conservation value areas will be completed, appropriate to scale and intensity of forest management. Kriteria 9.1 Penilaian untuk menentukan kehadiran sifat-sifat yang konsisten dengan Kawasan Yang Mempunyai Nilai Pemuliharaan Yang Tinggi akan dilengkapi, bersesuaian dengan skala dan intensiti pengurusan hutan.		
Q24b	Indicator 9.1.1 Forest managers shall conduct an assessment to identify high conservation value areas in accordance with relevant guidelines, appropriate to scale and intensity of forest management operations, and in consultation with relevant stakeholders and experts. Petunjuk 9.1.1 Pengurus hutan hendaklah menentukan kehadiran sifat-sifat HCVA dalam FMU mengikut garis panduan yang berkaitan,		

	beresuaian dengan skala dan intensiti operasi-operasi pengurusan hutan, serta menerusi rundingan dengan pihak-pihak berkepentingan dan pakarpakar yang berkaitan.		
Q24c	Criterion 9.2 The consultative portion of the certification process must place emphasis on the identified conservation attributes, and options for the maintenance thereof. Kriteria 9.2 Perundingan semasa proses pensijilan mesti memberi penekanan kepada sifat-sifat pemuliharaan yang telah dikenal pasti, dan pilihan-pilihan untuk menyelenggara sifat-sifat berkenaan.		
Q24d	Indicator 9.2.1 Forest managers shall consult with relevant stakeholders on the options to maintain or enhance the identified HCV areas. Petunjuk 9.2.1 Pengurus hutan hendaklah berunding dengan pihak berkepentingan yang berkaitan mengenai pilihan-pilihan untuk mengekal atau meningkatkan sifat-sifat Kawasan HCV yang dikenal pasti.		
Q24e	Indicator 9.2.2 Forest managers shall demonstrate that the forest management operations protect areas of high conservation value in the FMU. Petunjuk 9.2.2 Pengurus hutan hendaklah menunjukkan bahawa operasi-operasi pengurusan hutan berkenaan melindungi Kawasan HCV dalam FMU.		

Q24f	Criterion 9.3 The management plan shall include and implement specific measures that ensure the maintenance and/or enhancement of the applicable conservation attributes consistent with the precautionary approach. These measures shall be specifically included in the publicly available management plan summary. Kriteria 9.3 Rancangan pengurusan hendaklah merangkumi dan melaksanakan langkah-langkah spesifik bagi memastikan penyelenggaraan dan/atau peningkatan sifat-sifat pemuliharaan yang diguna pakai adalah konsisten dengan pendekatan secara berwaspada. Langkah-langkah ini hendaklah dinyatakan secara spesifik dalam ringkasan rancangan pengurusan untuk makluman awam.		
Q24g	Indicator 9.3.1 Measures to demarcate, maintain and/or enhance the HCV attributes are documented in the forest management plan and effectively implemented. Petunjuk 9.3.1 Langkah-langkah menanda, mengekal dan/atau meningkatkan sifat-sifat Kawasan HCV didokumenkan dalam rancangan pengurusan hutan dan dilaksanakan secara berkesan.		
Q24h	Indicator 9.3.2 These measures shall be included in the forest management plan summary made publicly available.		

	Petunjuk 9.3.2 Langkah-langkah ini hendaklah dimasukkan ke dalam ringkasan rancangan pengurusan hutan untuk makluman awam.		
Q24i	Criterion 9.4 Annual monitoring shall be conducted to assess the effectiveness of the measures employed to maintain or enhance the applicable conservation attributes. Kriteria 9.4 Pemantauan tahunan hendaklah dijalankan untuk menilai keberkesanan langkah-langkah yang diambil untuk mengekal atau meningkatkan sifat-sifat pemuliharaan yang berkaitan.		
Q24j	Indicator 9.4.1 Forest managers shall conduct, appropriate to scale and intensity of forest management operations, annual monitoring to assess the effectiveness of the measures in the management of the HCV areas in the FMU. Petunjuk 9.4.1 Pengurus hutan hendaklah menjalankan pemantauan tahunan yang bersesuaian dengan skala dan intensiti operasi-operasi pengurusan hutan, untuk menilai keberkesanan langkah-langkah bagi mengurus Kawasan HCV dalam FMU.		

Q24k	Indicator 9.4.2 Forest managers shall incorporate the results and findings of the HCV monitoring activities into the implementation and revision of the forest management plan. Petunjuk 9.4.2 Pengurus hutan hendaklah menggabungkan hasil-hasil dan penemuan-penemuan aktiviti aktiviti pemantauan Kawasan HCV bagi pelaksanaan dan penyemakan semula rancangan pengurusan hutan.		
------	--	--	--

Please go to Q25/ Sila ke Q25

SECTION D: SPECIFIC FEEDBACK ON MTCS ST 1003:2021
BAHAGIAN D: MAKLUM BALAS KHUSUS MENGENAI MTCS ST 1003:2021

Q25. Please review each criterion and indicator in MTCS ST 1003:2021 Group Forest Management Certification – Requirements and provide your comments. Indicate whether it is relevant, clearly written, and feasible to implement. Suggest improvements where necessary.

Sila semak setiap kriteria dan penunjuk dalam MTCS ST 1003:2021 Pensijilan Pengurusan Hutan Berkumpulan – Syarat dan berikan ulasan anda. Nyatakan sama ada ia relevan, ditulis dengan jelas dan boleh dilaksanakan. Berikan cadangan penambahbaikan jika perlu.

	Criteria / Indicator Kriteria / Penunjuk	Comment on Relevance, Clarity, or Implementation Feasibility Ulasan tentang Kesesuaian, Kejelasan, atau Kebolehlaksanaan	Suggested Improvement Cadangan Penambahbaikan
Q25a	1. Scope 1. Skop		
Q25b	2. Normative References 2. Rujukan Normatif		

	Criteria / Indicator Kriteria / Penunjuk	Comment on Relevance, Clarity, or Implementation Feasibility Ulasan tentang Kesesuaian, Kejelasan, atau Kebolehlaksanaan	Suggested Improvement Cadangan Penambahbaikan
Q25c	3. Terms and Definitions 3. Istilah dan Takrifan		
Q25d	4. Context of the Group Organisation 4. Konteks Organisasi Berkumpulan		
Q25e	5. Leadership 5. Kepimpinan		

	Criteria / Indicator Kriteria / Penunjuk	Comment on Relevance, Clarity, or Implementation Feasibility Ulasan tentang Kesesuaian, Kejelasan, atau Kebolehlaksanaan	Suggested Improvement Cadangan Penambahbaikan
Q25f	6. Planning 6. Perancangan		
Q25g	7. Support 7. Sokongan		
Q25h	8. Operation 8. Operasi		

	Criteria / Indicator Kriteria / Penunjuk	Comment on Relevance, Clarity, or Implementation Feasibility Ulasan tentang Kesesuaian, Kejelasan, atau Kebolehlaksanaan	Suggested Improvement Cadangan Penambahbaikan
Q25i	9. Performance Evaluation 9. Penilaian Prestasi		
Q25j	10. Improvement 10. Penambahbaikan		

Please go to Q26/ Sila ke Q26

SECTION E: ADDITIONAL COMMENTS OR SUGGESTIONS BAHAGIAN E: ULASAN ATAU CADANGAN TAMBAHAN
--

Q26. Is there alignment and consistency between MTCS ST 1002:2021 (Malaysian Criteria and Indicators for Sustainable Forest Management) and MTCS ST 1003:2021 (Group Forest Management Certification – Requirements)? If not, please identify any gaps, overlaps, or inconsistencies and suggest improvements.

Adakah terdapat penjajaran dan konsistensi antara MTCS ST 1002:2021 (Kriteria dan Penunjuk Malaysia untuk Pengurusan Hutan Mampan) dan MTCS ST 1003:2021 (Pensijilan Pengurusan Hutan Berkumpulan – Keperluan)? Jika tiada, sila nyatakan sebarang jurang, pertindihan atau ketidakselarasan serta cadangkan penambahbaikan.

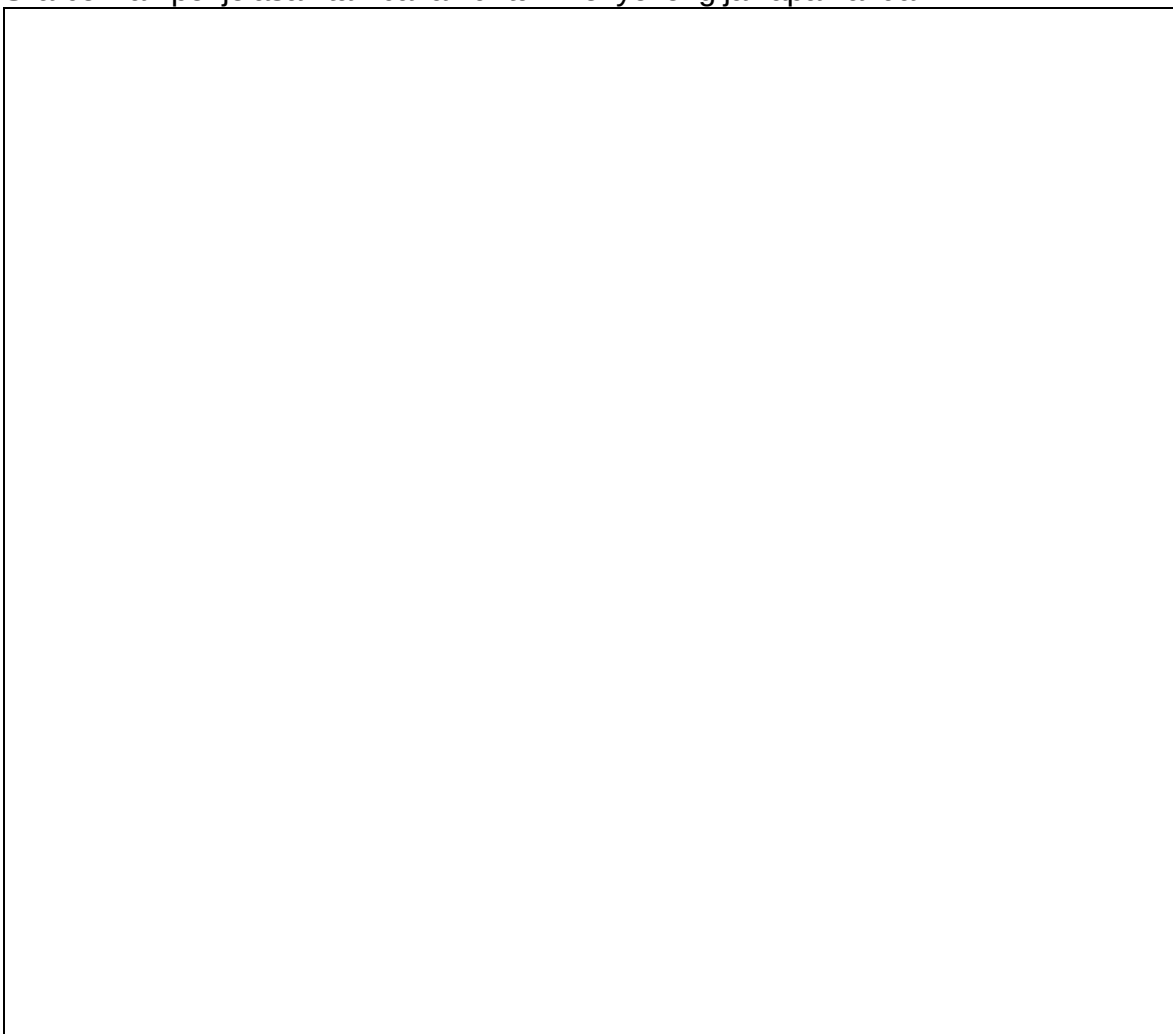
Kindly tick the appropriate box below.

Sila tandakan pada kotak yang berkenaan di bawah.

Yes / Ya		No / Tidak	
----------	--	------------	--

Q26a. Kindly elaborate on your response with additional explanation.

Sila berikan penjelasan tambahan untuk menyokong jawapan anda.

Q27. Please provide any other comments you feel would be helpful in improving either standard.

Sila berikan sebarang ulasan tambahan yang anda rasa dapat membantu dalam penambahbaikan kedua-dua standard tersebut.

MTCC greatly appreciates the time and effort taken to provide feedback on the standard review. Your input is valuable in helping us enhance the relevance, clarity, and effectiveness of our certification standards. If you have any further comments or questions, please do not hesitate to contact us at fm@mtcc.com.my.

MTCC amat menghargai masa dan usaha yang diambil untuk memberikan maklum balas terhadap semakan standard ini. Maklum balas anda amat bernilai dalam membantu kami mempertingkatkan kerelevanan, kejelasan dan keberkesanan standard pensijilan kami. Jika anda mempunyai sebarang komen atau soalan lanjut, sila hubungi kami di fm@mtcc.com.my

FEEDBACK FORM ENDS HERE
BORANG MAKLUM BALAS TAMAT DI SINI